

Tájékoztató a kötet írásairól

E kötet a szerző Erdéllyel, illetve Romániával foglalkozó munkáiból a transzszilvanizmusról szólók nagyobb részét gyűjti egybe. A két bevezetővel és két összefoglalóval közrefogott dolgozatok a tárgyalt események időrendjében követik egymást. Az egyes írások végén olvasható évszámok elkészültük időpontjait jelzik. Két évszám esetén a második jelentősebb stílári vagy szerkesztési átalakításukra utal. Az idézett korabeli szövegrészek helyesírását a mai szabályokhoz igazítottuk. Mivel e válogatás egyfajta számvetés kíván lenni a kutató és a nemzetközi kutatás e témakörben kifejtett két évtizedes tevékenységéről, valamennyi darabja eredeti tartalmával, tehát változatlan forrásanyaggal és szakirodalmi hivatkozásokkal, de a szokványos szöveggondozás külön nem jelölt eredményeivel lát itt napvilágot. Ezért e tanulmányok jelen alakjaikban véglegesek. Keletkezéstörténetüket korábbi német, illetve magyar nyelvű közlésük és szövegvariánsaik, valamint módosításaik legfontosabb adataival egyenként, az összeített könyvészet segítségével feloldható bibliográfiai rövidítésekkel vázoljuk.

Az alternatívától a kompromisszumig. Pillanatkép a 20. század eleji politikai erdélyiség hangulatvilágáról

Német változata e tanulmánygyűjtemény 1993-as társkötetének a beköszöntője (K. Lengyel: *Auf der Suche*, XI–XII).

Kulturális kapcsolatok, regionalizmus, szövetkezési kompromisszum. Szempontok a korai transzszilvanizmus vizsgálatához 1918–1928

A társkötet előkészületei során keletkezett és annak több fejezetébe illesztett (K. Lengyel: *Auf der Suche*, 14–20, 25–29,

129–134, 144–155) német ösfogalmazványa 1986-ban elhangzott három müncheni intézmény, a Ludwig-Maximilians-Universität Kelet- és Délkelet-Európai Történeti Tanszéke, a Münchener Magyar Intézet és a Südostdeutsches Kulturwerk *A regionalizmus és föderalizmus válfajai a délkelet-európai kisebbségi csoportoknál* című konferenciáján, 1987-ben pedig megjelent a Münchener Magyar Intézet évkönyvében (Uő: *Kulturverbindung*). Első magyar, gépiratban maradt variánsa a budapesti Magyar-ságkutató Csoport számára készült 1989-ben, *Az autonóm Erdély távlata a modern transzilvanizmus korai időszakában* címmel. A jelen közlés alapjául szolgáló második magyar, a kilencvenes évek elejéig frissített szakirodalmi hivatkozásokat tartalmazó változatát az *Erdélyi Múzeum* közölte 1992-es évfolyamában (Uő: *Kulturális kapcsolatok*).

Kós Károly és a Kalotaszeg 1912. A 20. századi transzilvanizmus kezdeteihez

A társkötet két fejezetének (K. Lengyel: *Auf der Suche*, 33–61, 157–212) felhasználásával készült, a Magyar Történelmi Társulat, a Magyar Történészek Világszövetsége és a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Bizottsága és Történettudományi Intézete által a magyar honfoglalás 1100. évfordulója alkalmából rendezett 1996. évi konferencián elhangzott előadás bővített változata. Eredetileg a kolozsvári Jakó Zsigmond-émlékkönyvbe íródott, és abban jelent meg először (Uő: *Kós*).

„Keleti Svájc” és Erdély 1918–1919. A nagyromán állameszme magyar alternatíváinak történetéhez

Német vázlata elhangzott 1991-ben, a müncheni Ludwig-Maximilians-Universität Kelet- és Délkelet-Európai Történeti Tanszéke által *A kisebbségi kérdés történeti távlatban 1900–1990* címmel Dubrovnikban szervezett nemzetközi konferencián. A

társkötet (K. Lengyel: *Auf der Suche*, 87–103) előzetesen, az erdélyi szász tudományosság egyik németországi folyóiratában 1992-ben közölt alfejezete (Uő: *„Östliche Schweiz”*). Hiteles, szerkesztett magyar szövegének publikálása 1992-ben az utóiratában leírt módon meghiúsult. Továbbszerkesztett változata a 2003. évi Tizenegy-antológia kísérőkötetébe készült (*Tizenegyek*), amelyből azonban tisztázatlan okok folytán kimaradt. Végül a *Korunk* következő évfolyamában látott nyomdafestéket (K. Lengyel: *„Keleti Svájc”*).

Az elnapolt alternatíva. Paál Árpád és az erdélyi magyar autonómia 1919–1920

Előadás az 1991-ben Szegeden megrendezett III. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszuson. Először ugyanazon évben jelent meg a *Korunk Az erdélyiségtudat változásai* számában (K. Lengyel: *Az elnapolt alternatíva*). Két évvel később a szegedi konferencia előadásainak a gyűjteménye azonos tartalmú német változatát közölte (Uő: *Von der Alternative zum Kompromiß*). Bővebb, itt is felhasznált jegyzetanyaggal a társkötet egyik alfejezete (Uő: *Auf der Suche*, 118–125).

A korai transzilvanizmus Románia-képéről

A társkötet két fejezetének a foglalata (K. Lengyel: *Auf der Suche*, 157–212). 2004. októberében bővített szakirodalmi szemlével magyarul és németül elhangzott Kolozsvárt a Jakabffy Elemér Alapítványban, illetve az Österreichisches Kulturinstitut könyvtárában, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Történelem és Filozófia Kara és a tübingeni Institut für donauschwäbische Geschichte und Landeskunde *Imázsképzés a két világháború közötti Erdélyben, Bánságban és Bukovinában. A régiók interkulturális önmeghatározása* című konferenciáján. Egy évvel később jelent meg a Gáll Ernő-émlékkönyvben (Uő: *A korai transzilvanizmus Románia-képéről*).

Jászi Oszkár, Emil Isac és a dunai kultúrszövetség. Egy kudarcba fulladt kompromisszum anatómiájához

Először a müncheni *Új Látóhatár* Jászi Oszkár halálának harmincadik évfordulójára, 1987-ben kiadott emlékszámában jelent meg (K. Lengyel: *Jászi, Isac és a dunai kultúrszövetség*). Németül, bővítve elhangzott a Bochumer Gesellschaft für Rumänische Sprache und Literatur / Romanisches Seminar der Ruhr-Universität Bochum *Románia kulturális élete a két világháború között* című, 1988. évi konferenciáján. A meghívó egyesület 1990-ben (Uő: *Der Briefwechsel*), a budapesti *Új Magyarország* egy évvel később rövidítve, jegyzetek nélkül közölte (Uő: *Jászi Oszkár román kapcsolatairól*). Itt harmadik magyar, az 1988-as német előadásra épülő és a társkötetbe beolvadt (Uő: *Auf der Suche*, 222–232, 329–331) változata olvasható.

A hamis alternatíva. A két világháború közötti Románia román–magyar–német kapcsolatainak Cultura-modelljéhez

Német eredetije a müncheni Ludwig-Maximilians-Universität Kelet- és Délkelet-Európai Történeti Tanszékén 1986-ban megvédett, gépiratban maradt Magister Artium-értekezés összefoglaló alfejezete (K. Lengyel: *Unternehmen*, 141–148). Először 1988-ban Szabó T. Attila és Jakó Zsigmond kettős müncheni emlékkönyvében jelent meg (Uő: *Die falsche Alternative*). Első magyar, 1990. évi budapesti kiadását Szász László és a szerző fordította (Uő: *A hamis alternatíva*). A szerző e kötet számára stílusosan átdolgozta és jegyzetanyagát kiegészítette a gépiratos ösfogalmazvány felhasználásával. Függeléke a kisdoktori munka mellékletéből kiemelt, 1991-ben az erdélyi szászok egyik németországi szaklapjában közölt repertórium (Uő: *Gesamt-inhaltsverzeichnis*) javított változata.

Kristóf György az erdélyiség és a romániaiság kereszttüzeiben. Adalékok

Elsőként a *Korunk* közölte 1992-ben, *Irodalomtörténeti szemléletváltás* című számában (K. Lengyel: *Kristóf*). Beépült a társkötetbe (Uő: *Auf der Suche*, 281–287, 304–305).

A regionális öntudatosságtól a nemzeti öncélúsáig – és vissza. Makkai Sándor transzszilvanizmusáról

A társkötet több fejezetrészének (K. Lengyel: *Auf der Suche*, 275–328) továbbírt, a főszereplő későbbi pályafutására is kitekintő ötvözete. Először a *Korunk* publikálta 1997. évi, *Tamási-mítosz* című számában (Uő: *A regionális öntudatosságtól*).

A megíúsult kompromisszum. A transzszilvanizmus eredete és alakjai az 1920-as években

A társkötet összefoglaló fejezeteként pusztán a szakirodalmi vitát alátámasztó jegyzetekkel (K. Lengyel: *Auf der Suche*, 383–406), egyidejűleg pedig két rövidített és szerkesztett magyar változata jelent meg; az egyik elhangzott az 1993. évi kolozsvári Szabédi Emléknapokon (Uő: *A megíúsult kompromisszum*; Uő: *Transzszilvanizmus és regionalizmus*). Jelen közlés bővített, a társkötetből átvett jegyzetanyaggal egyesíti valamennyi szövegvariánst.

Betakarítás és kitekintés. Utószó helyett – tallózás a transzszilvanizmus újabb szakirodalmában

E kötetbe készült.

Könyvészet

Az alábbi jegyzék a témakör jelen kötetben feldolgozott iratanyagát összesíti, alapvetően megkülönböztetve két csoportját: a kiadatlan vagy nyomtatott korabeli írásokat – a forrásokat – az utólag keletkezettektől, a szakirodalomtól. Négy rovatába kerültek 1) a levéltári és hagyatéki állagok, 2) a korabeli időszakos kiadványok, 3) az utóbbi periodikákból és egykor vagy később publikált gyűjteményekből válogatott tételek, valamint segédletek, végül 4) a tudományos vagy népszerűsítő közlemények, elemzések, összefoglalások. Egyes szerzők – idézett munkáik műfajától függően – előfordulnak mindkét bibliográfiai főcsoportban. A tanulmányok lapalji jegyzetei a kiadatlan forrásokat teljes, a nyomtatottakat és a szakirodalmat rövidített címleírással közlik.¹

1 A könyvészetben használt rövidítések:

Bc	= București
bev.	= bevezető, bevezetőt, bevezetőjét
Bk	= Bukarest
Bp	= Budapest
Cl	= Cluj
Cl-N	= Cluj-Napoca
Coord.	= Coordonată de, coordonator
Ed.	= Edited by
é. m.	= és más [szerkesztők, megjelenési helyek]
é. n.	= évszám nélkül
Ford.	= Fordította
Főszerk.	= Főszerkesztő
h. n.	= [megjelenési] hely nélkül
Hg.	= Herausgegeben
jegyz.	= jegyzeteket, jegyzetekkel ellátta
Kv	= Kolozsvár
Kv-N	= Kolozsvár-Napoca
Össz.	= Összeállította, összeállították, összegyűjtötte
S. a. r.	= Sajtó alá rendezte
Szerk.	= Szerkesztette, szerkesztették
Uo.	= Ugyanott
Uó	= Ugyanó
Vál.	= Válogatta

Források

Levéltári és hagyatéki állagok

BGyh

Bethlen György gróf hagyatéka. Magántulajdonból

HRM PÁh

Haáz Rezső Kulturális Egyesület. Haáz Rezső Múzeum, Székelyudvarhely. Paál Árpád hagyatéka

MOL K 26

Magyar Országos Levéltár, Bp. Miniszterelnökség. Központilag iktatott iratok 1867–1945

MOL K 28

Magyar Országos Levéltár, Bp. Miniszterelnökség. Nemzetiségi és kisebbségi osztály 1923–1944

MOL K 40

Magyar Országos Levéltár, Bp. Miniszterelnökség. Nemzetiségi miniszter iratai 1918–1919

MOL K 63

Magyar Országos Levéltár, Bp. Külügyminisztériumi iratok. Politikai Osztály

MOL K 64

Magyar Országos Levéltár, Bp. Külügyminisztériumi iratok. A politikai osztály rezervált iratai 1918–1944

MOL K 440

Magyar Országos Levéltár, Bp. Nemzeti Tanács 1918–1919

MOL K 610

Magyar Országos Levéltár, Bp. Sajtó levéltár (1897) 1920–1944 (1950). Erdélyi cikkgyűjtemény

MOL KGyh

Magyar Országos Levéltár, Bp. Kristóf György hagyatéka

MTAKK BÁh

Magyar Tudományos Akadémia, Bp. Könyvtár, kéziratár. Buday Árpád hagyatéka

MTAKK BiÁrh

Magyar Tudományos Akadémia, Bp. Könyvtár, kéziratár. Bitay Árpád hagyatéka

MTAKK KGyh

Magyar Tudományos Akadémia, Bp. Könyvtár, kéziratár. Kristóf György hagyatéka

OSZKK AIh

Országos Széchényi Könyvtár, Bp. Kéziratár. Apáthy István hagyatéka

OSZKK SNLh

Országos Széchényi Könyvtár, Bp. Kéziratár. S. Nagy László hagyatéka

TREK MSh

Tiszáninnyi Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményei, Sárospatak. Kéziratár. Makkai Sándor hagyatéka

RL BMi

Dunamelléki Református Egyházkerületi Levéltár. Ráday-Levéltár, Bp. Bánffy Miklós gróf iratai

SZTEK PR

Szegedi Tudományegyetem. Könyvtár, kéziratár. Politikai rölapok 1918

Napi- és hetilapok, folyóiratok

AD = *Der Auslanddeutsche*. Stuttgart

Ade = *Adevărul*. Bc

AH = *Aradi Hírlap*. Arad

AIIN = *Anuarul Institutului de Istorie Națională*. Cl

AK = *Aradi Közlöny*. Arad

AȘRS = *Arhiva pentru Știința și Reforma Socială*. Bc

BH = *Budapesti Hírlap*. Bp

BMŰ = *Bécsi Magyar Újság*. Bécs

CTC = *Cele Trei Crișuri*. Oradea Mare

Cult = *Cultura*. Cl

Cuv = *Cuvântul*. Bc

Di = *Dimineața*. Bc

DPH = *Deutsche Politische Hefte aus Großrumänien*. Hermannstadt

EF = *Erdélyi Fiatalok*. Kv

EH = *Erdélyi Helikon*. Kv

EISz = *Erdélyi Irodalmi Szemle*. Kv

EL = *Erdélyi Lapok*. Kv

Ell = *Ellenzék*. Kv

EMer = *Erdélyi Merkur*. Kv

ESz = *Erdélyi Szemle*. Kv

GO = *Gazeta Oficială*. Sibiu
 If = *Înfrățirea*. Kv
 KL = *Klingsor*. Kronstadt
 KSz = *Kalotaszeg*. Sztána
 KÚ = *Keleti Újság*. Kv
 KV = *Kisebbségvédelem*. Bp
 Lh = *Láthatár*. Bp
 Lup = *Lupta*. Bc
 MK = *Magyar Kisebbség* [1. folyam]. Lugos
 MSz = *Magyar Szemle* [1. folyam]. Bp
 Na = *Nagyvárad*. Nagyvárad
 Napk = *Napkelet*. Bp
 Nk = *Napkelet*. Kv
 NN = *Nagyvárad* *Napló*. Nagyvárad
 NS = *Nation und Staat*. Wien
 OL = *Ostland*. Hermannstadt
 Pa = *Patria*. Cl
 Po = *Politica*. Bc
 PSz = *Protestáns Szemle*. Bp
 Pt = *Pasztortűz*. Kv
 RÚ = *Riport Újság (Erdélyi közgazdaság)*. Kv
 SDT = *Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt*. Hermannstadt
 SM = *Societatea de Măine*. Cl
 Sza = *Szamos*. Szatmárnémeti
 SzN = *Székely Nép*. Sepsiszentgyörgy
 TH = *Temesvári Hírlap*. Temesvár
 TŃN = *Ţara Noastră*. Cl
 ŰE = *Űj Erdély*. Kv
 ŰMSz = *Űj Magyar Szemle*. Bp
 Uni = *Universul*. Bc
 Va = *Vasárnap*. Kv
 VR = *Viata Românească*. Jași
 VŰ = *Vasárnapi Újság*. Kv
 ZI = *Zord Idő*. Marosvásárhely

Cikkek, tanulmányok, visszaemlékezések, szövegkiadások, adattárak, bibliográfiák

A békeútja Erdélyben. In: Ell 1922. május 9.
A Helikon írói Bukarestben. In: Ell 1928. május 15.
A kisebbségi kérdés és Páneurópa. Hubermann Broniszlav nyilatkozata.
 In: Sza 1926. október 6.

A kolozsvári nagygyűlés. A román szocialisták a magyarság mellett. In: AH 2 (1918) 330: 1 (december 24.).
A közép-európai szláv és germán tengerben a románok és magyarok egymásra vannak utalva. Az erdélyi Páneurópa-szervezkedés. In: TH 1926. október 9.
A Napkelet pályázatai. In: Nk 2 (1921) 896.
A Napkelet új pályázata. In: Nk 2 (1921) 64.
A svájci kantonrendszer. In: SzN 1922. június 18.
A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Válogatás hét évszázad írásából. Össz. és jegyz. ellátta Kemény G. Gábor. Bp 1962.
A vasárnapi zászlóbontás. In: KÚ (1922) 12: 1 (január 17.).
 Ady Endre: *A nacionalizmus alkonya*. A kötetet össz. Koczás Sándor és Vezér Erzsébet. A bev. tanulmányt írta Koczás Sándor. A jegyz. írta Vezér Erzsébet. Bp 1959.
 Ady Endre: *Ismeretlen Korvin-kódex margójára (Panaszkodás és hit)*. In: ŰE 1918. 1: 1–4 (január 19.).
 Agârbiceanu, Ion: *Sufletul ardelenesc*. In: Pa 2 (1920) 246: 1 (november 18.).
 Al doilea Război Mondial. *Transilvania și aranjamentele europene (1940–1944)*. Ediție, studiu introductiv, note: Vasile Pușcaș. Cl-N 1995.
 Albrecht Ferenc: *Az erdélyi magyar kultúra kérdéséhez*. In: Pt 8 (1922) I: 161–163.
 Albrecht Ferenc: *Erdélyi öntudat*. In: Pt 8 (1922) I: 321–324.
 Amerikai béketervek a háború utáni Magyarországról. *Az Egyesült Államok Külügyminisztériumának titkos iratai 1942–1944*. Szerk., a bev. és a jegyz. írta Romsics Ignác. Gödöllő 1992.
 Ammende, Ewald: *Gründe, Aufgaben und Programm für eine Zusammenkunft der Vertreter aller deutschen Minoritäten in Europa*. In: NS 6 (1932–1933) 62–68.
 Anchetă noastră. In: CTC 3 (1922) 173–174, 187, 202–203, 232–233; 4 (1922) 11–13.
 Apáthy István: *Erdély az összeomlás után*. In: ŰMSz 3 (1920) 147–176.
 Áprily Lajos: *A produktív fájdalom [1921]*. In: Űó: *Álom egy könyvtárról*. Össz., a szöveget gondozta és a jegyz. írta Ugrin Aranka. Bp 1981, 153–168.
 „Ardealul pentru ardeleni”. In: Pa 3 (1921) 8: 1 (január 14.).
 Ardeleanu, N.: *Înfrângerea regionalismului cultural*. In: TŃN 3 (1922) 179–183.

Argetoianu, Constantin: *Capitalismul și reforma administrativă*. In: AȘRS 6 (1926–1927) 3-4: 255–264.

Arta împăciuitoare. In: CTC 2 (1921) 97–98.

Autonomia seculară a Ardealului. In: Îf 1922. május 11.

Autonomisták és centralisták. Észak-Erdély a két román bevonulás között (1944. szeptember – 1945. március). Vál., szerk. és a bev. tanulmányt írta Nagy Mihály Zoltán, Vincze Gábor. Kv-Csíkszereda 2004.

Averescu, Alexandru: „Ardelenismul” și partidul popularului. In: ȚN 4 (1923) 241–243.

Averescu, Alexandru: *Apărarea intereselor Ardealului. Fragment din discursul rostit în adunarea dela Oradea Mare*. In: ȚN 4 (1923) 1557–1559.

Averescu, Alexandru: *Problema străinilor*. In: ȚN 5 (1924) 481–484.

Az E. M. K. E. ünnepe [I-II]. In: BH 31 (1911) 212: 1–2 (szeptember 7.); 214: 1–5 (szeptember 9.).

Az erdélyi magyar sajtó nagy napja. In: KÚ (1923) 151: 5.

Az erdélyi magyarság Páneurópa-szervezkedése. In: NN 1926. október 7.

Az Erdélyi Szövetség munkaterve. In: ESz 4 (1918) 45.

Az oláhok Erdélyben. In: KSz 1912. 5: 10–12. (február 4.).

Az Országos Magyar Párt 1924. december 14-ikén megtartott nagygyűlésén elfogadott határozati javaslatok. Makkai Sándor dr. ref. püspökhelyettes által előterjesztett határozati javaslat az iskolaügyben. In: MK 4 (1925) 27.

B.: Jászi könyve a két forradalomról. In: Pt 8 (1922) I: 108–109.

Bacaloglu, George: *Arta în funcția marilor probleme de stat*. In: CTC 2 (1921) 156–157.

Bacaloglu, George: *Întrecere culturală*. In: CTC 3 (1922) 156–157.

Bacaloglu, George: *Un an nou*. In: CTC 4 (1923) 1.

Bajcsy-Zsilinszky Endre: *Erdély múltja és jövője*. Budapest 1990 [első kiadása: Transylvania. Past and Future. Geneva 1944].

Balázs Ferenc: Erdélyi magyar irodalom. In: *Tizenegy*, 7–16.

Balint, Ion: *Minoritățile etnice și partidele politice*. In: ȚN 4 (1923) 1065–1066.

Balint, Ion: *În câmpul naționalizărilor*. In: ȚN 5 (1924) 499–501.

Balogh Arthur: *A világpolitika hullámai*. In: ESz 6 (1920) 592.

Balogh Arthur: *A kultúra-közösség visszatérése*. In: ESz 6 (1920) 697–698.

Balogh Arthur: *Magyar Szövetség*. In: Pt 7 (1921) I: 56–60.

Balogh Arthur: *A magyar szervezkedés*. In: Pt 7 (1921) I: 479–482.

Balogh Arthur: *Uralkodó irányok, eszmék és jelszavak a társadalmi fejlődésben [I-VI]*. In: Pt 7 (1921) I: 741–745, 770–773, 787–791; II: 32–36, 75–81, 165–175.

Balogh Arthur: *Egységesítés*. In: Pt 7 (1921) II: 321–328.

[Balogh Arthur]: *A Magyar Nemzeti Párt vezetőbizottságának 1922. évi szeptember 3-iki határozata az alkotmányreformra vonatkozólag*. In: *Mit kíván a romániai magyar kisebbségi nemzet az alkotmányreformtól*, 5–8.

Balogh Arthur: *Az erdélyi szellem [1941]*. In: Uő: *Jogállam*, 266–276.

Balogh Artúr [!]: *Jogállam és kisebbség*. A kötetet össz. és a bev. írta Fábán Ernő. Bk-Kv 1997.

Bănățeanu, I.: *Iarăși năvala străinilor. Câteva dispoziții ale tratatului de pace*. In: ȚN 4 (1923) 351–353.

Barabás Endre: *A Bethlen-Kollégium alapítása és fennállása 300. évfordulójának megünneplése Nagyenyeden, 1922. évi október hó 8–9-én*. In: *Nagyenyedi album*. Szerk. Lukinich Imre. Bp 1926, 234–248.

Bárdi Nándor: *Paál Árpád kéziratgyűjteménye (Székelyudvarhely, Haáz Rezső Múzeum). Katalógus*. Szeged 1992.

Bárdi Nándor: *Az erdélyi kérdés mint közigazgatási probléma. Három rendezési terv az első világháború után*. In: *Magyar Kisebbség [új sorozat]* 4 (1998) 1: 114–156.

Bárdi Nándor: *Az erdélyi magyar (és regionális) érdekek megjelenítése az 1910-es években. Az Erdélyi Szövetség programváltozatai*. In: *Magyar Kisebbség [új sorozat]* 8 (2003) 2-3: 93–114.

Bárdi Nándor: *Paál Árpád Székely Köztársaság terve 1919-ből*. In: *Magyar Kisebbség [új sorozat]* 8 (2003) 2-3: 115–133.

Bárdi Nándor – Weber Péter: *Kisebbségben és többségben: Iuliu Maniu nézőpontjai*. In: *Kötődések Erdélyhez*. Tanulmányok. Szerk. L. Balogh Béni. Tatabánya 1999, 151–188.

Bartalis János: *Irodalom. Levél az Erdélyi Szemléhez*. In: ESz 5 (1919) 491–492.

Bartók György: *Hitvallomásunk*. In: ESz 6 (1920) 99.

Basarabia noastră. In: CTC 2 (1921) 227–228.

Benedek Elek irodalmi levelezése 1921–1929. Közzéteszi Szabó Zsolt. I: 1921–1925; II: 1925–1928; III: 1928–1929; IV: Pótkötet. Bk 1979, 1984, 1991, 2002.

Berde Mária: *Néhány szó pesti utamról*. In: Pt 7 (1921) II: 700–702.

Berde Mária: *Erdély nyomában*. In: Pt 8 (1922) II: 257–260.
 Bíró Vencel: *Erdély történelmének jövője*. In: Pt 8 (1922) II: 685–687.
 Bitay Árpád: Magyar–román művelődési kapcsolatok (1919–1924).
 In: *Pásztortűz almanach 1925*. Szerk. György Lajos. Cl-Kv 1925, 250–253.
 Bogdan-Duică, Gheorghe: *Cele două Români, sau antiromânismul partidului național*. In: ȚN 5 (1924) 1489–1495.
 Boilă, Zaharia: *Organizarea minorităților*. In: Pa 3 (1921) 290: 2 (december 25.).
 Bologa, Valeriu: *Cu Liviu Rebreanu despre... Apostol Bologa*. In: Steaua 21 (1970) 11: 8–9.
 [Borbély István]: *Előszó*. In: EISz 1 (1924) 1–2.
 Borbély István: *Osváth Kálmán és Kádár Imre*. In: EISz 2 (1925) 299–304.
 Bota, George: *Înfrățirea popoarelor*. In: CTC 4 (1923) 23–24.
 Bota, George: *Cetății de cultură*. In: CTC 4 (1923) 33–34.
 Bota, George: *Cele trei Ardealuri*. In: CTC 4 (1923) 174.
 Botos János: *Irodalmi problémák a nemzetpolitika tükrében*. In: MK 3 (1924) 489–498.
 Botos János: *Román politikusok nyilatkozatai választások idejében*. In: MK 5 (1926) 9–13.
 Brandsch, Rudolf: *Zukunftsfragen des Ostdeutschums*. In: OL 1 (1919) 27–28.
 Br.[andsch], Rudolf: *Drei Jahre Großrumänien*. In: DPH 1 (1921) 1: 2–7.
 Br.[andsch], Rudolf: *Entwürfe für Minderheitenschutz*. In: DPH 1 (1921) 2: 11–14.
 Br.[andsch], Rudolf: *Gesetz und Minderheitenfrage in Rumänien*. In: DPH 3 (1923) 1: 1–2.
 Brandsch, Rudolf: *Vom Deutschtum in Rumänien*. In: *Flugschriften des Vereins Südmark über das Grenz- und Auslandsdeutschtum*. Graz 1923. 4.
 Br.[andsch], Rudolf: *Politische Bilanz*. In: DPH 5 (1925) 5-7: 1–2.
 Büchler Pál: *Műveltség, kultúra, civilizáció*. In: ZI 1 (1919) 170–173.
 Buday Árpád: *Távozó historikusaink*. In: Pt 7 (1921) II: 52–53.
 Buday Árpád: *Az erdélyi szellem*. In: Pt 8 (1922) I: 326–334.
 Buta, N.: *Ardealul de ieri și Ardealul de mâine. Pentru vremuri noi orientări nouă*. In: SM 4 (1927) 160–162.
 Cărți și reviste. In: ȚN 3 (1922) 328.

Cine ne exploatează? In: Pa 3 (1921) 22: 1 (február 3.).
 Codârcea, Corneliu I.: *Regionalism românesc și regionalism „minoritar”*. In: ȚN 7 (1926) 693–695.
 Codârcea, Corneliu I.: *Un răspuns la o laudă. Pe marginea unei probleme învechite* [I-II]. In: ȚN 7 (1926) 1056–1059, 1083–1085.
 Confiscarea cărților maghiare. In: ȚN 5 (1924) 559.
 Confiscarea cărților maghiare atâtătoare și „Societatea Scriitorilor Români”. In: Pa 5 (1923) 84:1 (aprilis 22.).
 Contra regionalismul anarhic. In: Pa 6 (1924) 150: 1 (július 19.).
 Costea, A.: „Români și Transilvăneni”? In: Di 1920. július 2.
 Costin, Al.: *Darea de seamă despre Adunarea generală ordinară a Asociației pentru Studiul și Reforma socială dela 13 Februarie 1921, sub președința D-lui Dimitrie Gusti. Dare de seamă asupra activității secției juridice*. In: AȘRS 3 (1921) 149–154.
 Csaki, Richard: *Grundsätzliches zum ersten deutschen Ferienhochschulkurs in Hermannstadt*. In: OL 2 (1920) 661–662.
 Csaki, Richard: *Ostdeutsche Wissenschaft*. In: OL 3 (1921) 199–202.
 Csaki, Richard: *Kulturpolitische Organisationsfragen des Deutschtums in Rumänien*. In: AD 8 (1925) 36–38.
 Csaki, Richard: *Unser Kulturprogramm*. In: OL 3 (1921) 231–236.
 Cséser Lajos: *A kalotaszegi falusi társadalom szervezéséről*. In: KSz 1912. 5: 1–3 (február 4.).
 Cséser Lajos: *Modern transylvanizmus*. In: ZI 2 (1920) 15: 609–612.
 Culcer, Alexandru: *Emil Isac és Thorma János levelezése*. In: *Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények* 2 (1958) 228–230.
Cum caută liberalii să exploateze Ardealul. In: Pa (4) 1922. május 28.
 D. I. C.: *Un nou aspect al regionalismului: ce înțelege partidul național prin „solidaritatea Ardealului”*. In: Íf 4 (1923) 960: 1.
 (d. r. i.): *Erdélyi írók almanachja 1920. évre*. In: ESz 5 (1919) 654.
 Dan, Ilie: *Bibliografia Sextil Pușcariu*. In: *Analele științifice ale Universității Al. I. Cuza din Iași. Seria nouă. Secțiunea III. Științe sociale. Limbă și literatură* 14 (1968) 211–239.
 Dașcovici, N.: *Societatea Națiunilor garanta ocrotirii minorităților*. In: SM 4 (1927) 300–301.
 Davidescu, N.: *Note pentru regionalismul cultural*. In: CTC 3 (1922) 151–152.
 Declarațiile dlui dr. Bitay Árpád. In: Íf 1924. július 11.
Die Siebenbürger Sachsen. Wer sie sind und was sie wollen. Eine Darstellung aus zuverlässiger Quelle. Mit einem Vorwort von Nicolae

Iorga. Hermannstadt 1919 [új kiadás: Hg. Paul Philippi. Köln-Wien 1969].
Die Wiener Tagung des Verbandes der deutschen Volksgruppen in Europa. In: NS 1 (1927–1928) 893–895.
Dl. Alexandru Vaida vorbeste despre „unificare”. *Ardealul al ardelenilor.* In: Pa 3 (1921) 6: 1 (január 7.).
 Domokos Sámuel: *A román irodalom magyar bibliográfiája 1831–1960 (1961–1965).* Bk 1966.
 Dózsa Endre: *Transsylvaniaismus. Elnöki megnyitó.* In: EL 3 (1910) 32–33.
 Dózsa Endre: *Transsylvaniaismus.* In: EL 3 (1910) 89–91.
 Dózsa Endre: *Céljaink – útaink.* In: EL 3 (1910) 601–602.
 Dózsa Endre: *Az erdélyi társadalom feladatai. Elnöki megnyitó.* In: EL 3 (1910) 665–666.
 Dózsa Endre: *Egy román dokumentum.* In: KÚ 5 (1922) 196: 1–2 (július 4.).
Dr. Gelei József. In: Pt 10 (1924) 158.
 Dragomirescu, Mihail: *Politica și cultura.* In: CTC 2 (1921) 523–525.
 Duca, Ion Gheorghe: *Să ne cunoaștem.* In: CTC 1 (1920) 2.
Duna-völgyi barátságok és viták. Jászi Oszkár közép-európai dossziéja.
 A kötetet össze-, a bev. írta és a jegyz. készítette Litván György és Szarka László. Bp 1991.
Egy esztendővel ezelőtt. In: Va 2 (1922) 24: 2–3 (június 11.).
 EIMI = *Emil Isac és a magyar irodalom.* Vál. és a jegyz. írta Mózes Huba. Bk 1986.
Emlékezzünk Gyulafehérvárra. In: Va 1 (1921) 4: 2–3 (december 4.).
 Enescu, Ion – Enescu, Iuliu: *Ardealul, Banatul, Crișana și Maramureșul din punct de vedere agricol, cultural și economic.* Ediția III-a augmentată. Bc 1920.
Erdély az erdélyi nemzeteké. In: Va 2 (1922) 9: 2–3 (február 26.).
Erdély népe választott. In: Va 2 (1922) 10: 2–3 (március 5.).
Erdély sorsa. In: Va 1 (1921) 4: 9–10 (december 4.).
Erdélyi írók a magyar irodalom egységéről [I–II]. In: EH 1 (1928) 55–58, 146–151.
Erdélyi írók almanachja 1920. évre. In: ESz 5 (1919) 654.
Erdélyi kereskedelmi és iparkamarák memorandumai a kereskedelem- és pénzügyi miniszterekhez. In: EMer 5 (1920) 3.
Erdélyi lexikon. Szerk. Osvát Kálmán. Oradea-Nagyvárad 1928 [2., hasonmás kiadás: Az új kiadás bev. írta és a könyvet szerk. Kuti

Márta. Az adalékokat felkutatta Marosi Ildikó és Kiss J. Kálmán. Marosvásárhely 2002].
Erdélyország. In: KSz 1912/6: 16–17 (február 11.).
 [Ezernyolcszáznyolcvannyalc] *1848 márciusa Erdélyben.* In: KSz 1912. 11: 1–4 (március 21.).
 Folberth, Otto: *Der siebenbürgische Kosmos.* In: KL 5 (1928) 86–88 [másodközlés: Az erdélyi kozmosz. In: Pt (1928) 169].
Föld vétel és eladás. In: KSz 1912.1: 12 (január 7.).
 Galambos Ferenc: *Pásztortűz repertórium 1921–1944.* I–II. Bp: Országos Széchényi Könyvtár 1964 [gépirat].
 Galambos Ferenc: *Két erdélyi folyóirat. A Hitel 1936–1944 és az Erdélyi Irodalmi Szemle repertórium.* Bp: Országos Széchényi Könyvtár 1976 [gépirat].
 Ghiulea, Nicolae: *Iar regionalismul.* In: SM 2 (1927) 48–49.
 Gindel, Ewald: *„Das autonome Siebenbürgen”.* In: KL 4 (1927) 260–267.
 Goga, Octavian: *O apărare națională.* In: ȚN 3 (1922) 169–172.
 Goga, Octavian: *Regionalismul ardelean [1922].* In: Uó: ... *aceiași luptă*, 12–16.
 Goga, Octavian: *Școala domnului Maniu.* In: ȚN 3 (1922) 74–76.
 Goga, Octavian: *Scăderea de prestigiu a Ardealului.* In: ȚN 3 (1922) 137–141.
 Goga, Octavian: *Votarea constituției [1923].* In: Uó: ... *aceiași luptă*, 43–46.
 Goga, Octavian: *Basarabia.* In: ȚN 5 (1924) 413–414.
 Goga, Octavian: *Criza Ardealului [1924].* In: Uó: ... *aceiași luptă*, 142–145.
 Goga, Octavian: ... *aceiași luptă: Budapesta – București.* Bc 1930.
 Goldiș, Vasile: *Notă circulară în chestiunea jurământului oficial al corpului didactic dela fostele școli de stat maghiare.* In: GO 1919. február 6./19., 11.
 Grandpierre Emil: *Jog és hatalom.* In: Pt 8 (1922) I: 346–348.
 G.[randpierre] E.[mil]: *Apáthy István.* In: Pt 8 (1922) II: 570–571.
 Grandpierre Emil: *Ajánlás.* In: *Mit kíván a romániai magyar kisebbségi nemzet az alkotmányreformtól*, 3–4.
 Grandpierre Emil: *Az erdélyi magyarság politikai küzdelmei az egységes Magyar Párt megalakulásáig.* In: MSz 4 (1928) 2: 130–136.
 Grandpierre Emil – Kecskeméthy István: *Egy pártba tömörül Románia magyarsága.* In: Va 2 (1922) 47: 2 (november 19.).

Gyallay Domokos: *Irodalmi szervezkedés*. In: ESz 6 (1920) 345.

Gyalui Farkas: *Az Erdélyi Magyar Irodalmi Társaság ötven éve 1888–1938*. Kv 1939.

Gyárfás Elemér: *Válasz a román küldöttségnek [1917]*. In: Uő: *Erdélyi problémák*, 136.

Gyárfás Elemér: *Egy át nem adott memorandum [1919]*. In: Uő: *Erdélyi problémák*, 143–153.

Gyárfás Elemér: *A parlamenti aktivitás [1921]*. In: Uő: *Erdélyi problémák*, 201–201.

Gyárfás Elemér: *Erdélyi magyar bankpolitika [1922]*. In: Uő: *Erdélyi problémák*, 226–230.

Gyárfás Elemér: *A kormány földosztási ünnepe [1922]*. In: Uő: *Erdélyi problémák*, 231–235.

Gyárfás Elemér: *Az igazság lelke*. In: Uő: *Erdélyi problémák*, 262–266.

Gyárfás Elemér: *Erdély problémái*. In: Uő: *Erdélyi problémák*, 241–266.

Gyárfás Elemér: *Erdélyi problémák 1903–1923*. Cl-Kv 1923.

Gyárfás Elemér: *Mauriciu Jókai*. In: Pt 11 (1925) 297–298.

Gyárfás Elemér: *Az első kísérlet. Az Averescu-paktum előzményei, megkötésének indokai, módosításai, következményei, felbomlása és tanulságai [I-II]*. In: MK 16 (1937) 41–71, 77–99.

Gyurgyák János: *Jászi Oszkár és a Bécsi Magyar Újság. Bibliográfia és válogatás*. In: Századvég 1985. 1: 125–201.

H. Boz.: *Bilanțul regimului averescan*. In: Pa 3 (1921) 209: 3 (szeptember 18.).

Hajek, Egon: *Vom siebenbürgischen Menschen*. In: KL 3 (1926) 137–139.

Halmágyi Antal: *Román–magyar uniós törekvések. Jegyzetek egy esetleges román–magyar államkapcsolat problémájához [I-II]*. In: MK 1 (1922) 107–110, 144–151.

Halmosy Dénes: *Nemzetközi szerződések 1918–1945. A két világháború közötti korszak és a második világháború legfontosabb politikai szerződései*. Bp 1966.

Hock János: *Úttörők*. In: BMÚ 4 (1922) 8: 1 (január 9.).

Hodoș, Alexandru: *Regionaliștii culturali*. In: ȚN 4 (1923) 1024–1027.

Hodoș, Alexandru: *Conspirația separatistă*. In: ȚN 5 (1924) 1521–1523.

Hodoș, Constanța: *Propaganda culturală*. In: ȚN 4 (1923) 226–227.

Hodoș, E.: *Unificarea suflotească...* In: CTC 3 (1922) 84.

Hotărârile dela Alba Iulia și minoritățile etnice. Politica Partidului Național. In: Pa 3 (1921) 274: 1 (december 6.).

Hozzászólás az irodalmi szervezkedés kérdéséhez. In: ESz 6 (1920) 391–392.

Hozzászólások az irodalmi szervezkedés ügyéhez. In: ESz 6 (1920) 355–356.

Ibrăileanu, Garabet: *Characterul specific național în literatura română*. In: VR 14 (1922) 239–252.

Ilyés János Jenő: *Gárdonyi Gézánál Egerben*. In: Pt 8 (1922) I: 481–485.

Ilyés János Jenő: *Budapesti folyóiratok*. In: Pt 8 (1922) II: 126–127.

Ilyés János Jenő: *Kosztolányi Dezső. Látogatás a költőnél*. In: Pt 8 (1922) II: 622–624.

Ilyés János Jenő: *A nyolcvanéves Rákosi Jenő*. In: Pt 8 (1922) II: 732–735.

Ilyés János Jenő: *Babits Mihálynál*. In: Pt 9 (1923) I: 129–132.

Ilyés János Jenő: *Herczeg Ferenc*. In: Pt 9 (1923) I: 489–491.

În jurul declarațiilor dlui Vaida. In: Pa 3 (1921) 12: 1 (január 20).

Inițiativa privată. In: CTC 3 (1922) 225–226.

Iorga, Nicolae: *Kurze Geschichte des rumänischen Volkes für die rumänischen Bürger deutscher Nation*. Brașov 1921.

Iorga, Nicolae: *Inițiativa particulară și cultura românească*. In: CTC 3 (1922) 3.

Iorga, Nicolae: *O viață de om așa cum a fost. Orizonturile mele*. Ediție îngrijită de Valeriu Râpeanu și Sanda Râpeanu. Studiu introductiv, note, comentarii, indice de Valeriu Râpeanu. Bc 1976.

Iratok a romániai Országos Magyar Párt történetéhez. I: A vezető testületek jegyzőkönyvei. Vál., szerk. és a jegyz. írta György Béla. Csíkszereda-Bp. 2003.

Iredentismul funcționarilor unguri. In: Íf 4 (1923) 908: 3; 909: 1.

Iredentismul maghiar. In: Pa 3 (1921) 29: 1 (február 11.).

Irodalmi szervezkedés. In: ESz 6 (1920) 411–412.

Isac, Emil: *Modern România [1910]*. In: EIMI 7–10.

Isac, Emil: *Levél Jászi Oszkárnak [1917]*. In: EIMI 12–14.

Isac, Emil: *Az erdélyi kultúra*. In: ÚE 1918. 3: 33–34 (február 2.) [új kiadás in: EIMI 18–19].

Isac, Emil: *Expoziția de artă*. In: CTC 1 (1920) 10: 31.

Isac, Emil: *Levél egy magyar poétához [1920]*. In: EIMI 26–27.

Isac, Emil: *Für eine literarische Zusammenarbeit*. In: OL 3 (1920–1921) 76–77.

Isac, Emil: *A legújabb magyar irodalomról*. In: Nk 2 (1921) 40–42.
 Isac, Emil: *Levél egy emigrált magyar kollégához...* [1922]. In: EIMI 29–32.
 Ispravnic, Sever: *Spre alte orizonturi. „Noi” și „Voi”*. Arad 1926.
Istoria României între anii 1918–1944. Culegere de documente. Coord. Ioan Scurtu. Bc 1982.
 Jakabffy Elemér: *A magyar államhatalom utolsó hónapjai Krassó-Szörény vármegyében*. Lugos [1920].
 Jakabffy Elemér: *Újévi szózat*. In: MK 3 (1924) 1.
 Jakabffy Elemér: *Peccatur intra et extra muros...* In: MK 3 (1924) 189–197.
 Jakabffy Elemér: *Emberiességből*. In: MK 4 (1925) 673–674.
 Jakabffy Elemér: *Üzenet Budapestnek*. In: Ell 47 (1926) 60: 1 (március 15.).
 Jakabffy Elemér: *Az erdélyi magyarság helyzete nemzetközi vonatkozásaiban*. In: MSz 4 (1928) 2: 165–168.
 Jakabffy Elemér – Páll György: *A bánási magyarság húsz éve Romániában 1918–1938*. Bp 1938.
 Jancsó Béla: *Erdélyi írók itthon*. In: VÚ 3 (1923) 34: 37.
 Jancsó Béla: *Erdélyi irodalom és székely irodalom [1923]*. In: Uó: *Irodalom és közélet*. Cikkek, esszék, tanulmányok. Bk 1973, 31–32.
 [Jancsó Béla]: *A Makkai-rejtély*. In: NL 96–97 [eredetileg in: EF 1936. II: nyári szám].
 [Jancsó Benedek] Ladihay Vince: *A román politikai gondolkozás tanulmányozásáról*. In: MK 4 (1925) 675–678.
 Jancsó Benedek: *Van-e szakadás az itthoni és az erdélyi lélek között?* In: MSz 4 (1928) 4: 289–299.
 Jancsó Benedek: *A román uralom berendezkedése Erdélyben*. In: MSz 4 (1928) 2: 123–129.
 Járosi Andor: *Erdély irodalmi problémái*. In: ESz 5 (1919) 495–497.
 Jászi Oszkár: *Tanulságok [1917]*. In: EIMI 197–199.
 Jászi Oszkár: *A Monarchia jövője. A dualizmus bukása és a Dunai Egyesült Államok*. Bp 1918 [hasonmás kiadás: Bp 1988].
 Jászi Oszkár: *Magyar kálvária – magyar föltámadás. A két forradalom értelme, jelentősége és tanulságai [1920]*. München 1969.
 Jászi Oszkár: *Visszaemlékezés a Román Nemzeti Komitéval folytatott aradi tárgyalásaimra*. In: Nk 2 (1921) 1345–1356 [új kiadás in: *Jászi Oszkár publicisztikája*, 311–328].

Jászi Oszkár: *Az emigráció „hazaárulása”*. In: BMÚ 3 (1921) 149: 1 (június 26.) [új kiadás in: *Jászi Oszkár publicisztikája*, 379–383].
 Jászi Oszkár: *A dunai szövetség jövője*. In: BMÚ 3 (1921) 307: 1–2 (december 25.).
 Jászi Oszkár: *Papíros nemzetköziség*. In: BMÚ 4 (1922) 1: 1–2 (január 1.).
Jászi Oszkár publicisztikája. Válogatás. Vál., szerk. és a jegyz. készítette Litván György, Varga F. János. Bp 1982.
Jászi Oszkár naplója 1919–1923. S. a. r. Litván György. Budapest 2001.
Játék az életünkkel. In: Va 2 (1922) 29: 2–3 (július 16.).
Jelszó és mítosz. Össz. és a bev. tanulmányt írta Pomogáts Béla. Marosvásárhely 2003.
 (kg.): *Glosszák az Új Erdély programjához: Az „új” Erdély*. In: ÚE 1918. 12: 177–179 (április 6.).
 Kádár Imre: *A harmadik út*. In: Nk 1 (1920) 65–71.
 Kádár Imre: *A magyar szervezkedés kitéje*. In: Nk 2 (1921) 53–57.
 Kádár Imre: *A művészet elé*. In: Nk 2 (1921) 65–67.
 Kádár Imre: *Magyar múlt és jövő*. In: Nk 2 (1921) 690–692.
 Kádár Imre: *Az emigráció feladata*. In: Nk 2 (1921) 753–756.
Kanton-rendszer Erdélyben. In: KÚ 1922. június 8.
 Karl Kurt Klein 1897–1997. *Correspondentă*. Coord. Ioan Dordea. Cl-N 1997.
 Károlyi Mihály: *Az ország integritásának védelméről. Beszéd a székely katonákhoz Szatmáron*. 1919. március 2. In: Uó: *Az új Magyarországért. Válogatott írások és beszédek 1908–1919*. Vál., szerk. és a jegyz. készítette Litván György. Bp 1968, 292–294.
Károlyi Mihály levelezése. I: 1905–1920. Szerk. Litván György. Bp 1978.
 Kazai Magdolna: *Magyar Kisebbség 1922–1942. Repertórium. I: Törzsanyag. II: Személy- és helynevek analitikus mutatója. III: Tárgymutató*. Szeged 1993–1994.
 Kelemen Lajos: *Buday Árpád dr*. In: Pt 10 (1924) 117–118.
 Kemény Gábor: *Irodalmi szervezkedés*. In: ESz 6 (1920) 367.
 Keresztury Sándor: *Menirea culturală a maghiarimei*. In: CTC 4 (1923) 122.
 Keresztury Sándor: *Chestiunea apropierei culturale româno-maghiară*. In: CTC 4 (1923) 149.
 Keresztury Sándor: *Kultúrkapcsolat, megismerés és politikai együttműködés*. In: Na 1926. június 27.

Két malomban. In: KÚ (1924) 63: 1 (március 20.).
Kiáltó szó. A magyarság útja. A politikai aktivitás rendszere. Megírták Kós Károly, Paál Árpád, Zágonyi István. Cl-Kv [1921] [hasonmás kiadás: Bp 1988].
 Kiss Árpád: *A magyar törvényhozók működése a román parlamentben* [I-II]. In: MK 15 (1936) 342–356, 375–392.
 Komáromi János: *Jászi Aradon.* In: ÚMSz 1 (1920) 27–35.
 Korodi, Lutz: *Umdenken. Die Kunst der Gegenwart.* In: OL 1 (1919) 23–25.
 Kós Károly: *Régi Kalotaszeg* [1911]. A szöveget gondozta Bálint István János. Bp 1988.
 Kós Károly: *Levél a balázsfalvi gyűlésről.* In: BH 31 (1911) 211: 5 (szeptember 6.).
 [Kós Károly]: *Nyomtalan út.* In: KSz 1912. 1: 3 (január 7.).
 [Kós Károly]: *Kalotaszeg.* In: KSz 1912. 1: 4–5 (január 7.).
 [Kós Károly]: *A gazda.* In: KSz 1912. 2: 15–17 (január 14.).
 [Kós Károly] SK.: *Erdély és a pesti közvélemény. I-III. cikkely.* In: KSz 1912. 2: 1–5 (január 14.); 3: 1–5 (január 21.); 4: 1–5 (január 28.).
 [Kós Károly] Sebesi Kiss Ádám: *Emberek a havas alatt.* In: KSz 1912/3: 6–9 (január 21.); 4: 5–13 (január 28.); 5: 4–9 (február 4.).
 [Kós Károly]: *Szerkesztői üzenetek.* In: KSz 1912. 4: 16 (január 28.).
 [Kós Károly]: *A Szilágyság poétájáról.* In: KSz 1912. 6: 9–13 (február 11.).
 [Kós Károly] SK.: *Egy kalotaszegi mágnás.* In: KSz 1912. 7: 7–9 (február 18.).
 [Kós Károly]: *Móricz Zsigmond.* In: KSz 1912. 8: 5–6 (február 25.).
 Kós Károly: *Erdélyben keressük! I: Nemzeti kultúra. II: Nemzeti művészet.* In: KSz 1912. 8: 1–4 (február 25.); 9: 1–4 (március 3.).
 [Kós Károly]: *Magyar államvasutak.* In: KSz 1912. 10: 10–13 (március 10.).
 Kós Károly: *Modern művészet.* In: KSz 1912. 12: 4–6 (március 26.).
 Kós Károly: *Vizekről, emberekről és virágos, vidám temetőkről. Írás a Kalotaszegről.* In: ESz 5 (1919) 187–188.
 [Kós] Koós [!] Károly: *Nemzeti művészetünk. I: Civilizáció és kultúra. II: Internacionálé és nemzeti eszme. III: Modern művészeti törekvések. IV: Művészetünk múltja és jelene. V: Erdélyben keressünk [1.]. VI: Erdélyben keressünk [2.].* In: ESz 6 (1920) 9–10, 28–29, 53–55, 75–76, 91–92, 106–107.
 Kós Károly: *Beszélnék Erdély kövei is.* In: Nk 1 (1920) 135–141.

Kós Károly: *Magyar képzőművészet Erdélyben.* In: Nk 1 (1920) 390–400.
 Kós Károly: *Kiáltó szó Erdély, Bánság, Körösvidék [!] és Máramaros magyarságához!* In: *Kiáltó szó*, 1–5 [új kiadás in: „Kőből, fából házat... igékből várat”, 87–97].
 Kós Károly: *Collegium Artificium Transsylvanicorum.* In: Nk 2 (1921) 377–379.
 Kós Károly: *Művészetünk útja* [I-II]. In: Pt 9 (1923) II: 5–7, 59–61.
 Kós Károly: *Tíz linóleummetszet margójára.* In: KÚ 6 (1923) 151: 2–3 (július 8.).
 Kós Károly: *Ady Endre szülőföldjén* [1927]. In: „Kőből, fából házat... igékből várat”, 98–110.
 Kós Károly: *Erdély. Kultúrtörténeti vázlat.* Kv¹1929, ²1934 [utóbbi hasonmás kiadása: Bp 1988].
 Kós Károly: *Varju-nemzettség.* Kv 1934 [új kiadás: *Varju nemzettség. Krónika.* Az előszót írta és a függelékét összeállította Mikó Imre. Kv-N 1977].
 Kós Károly: *Énekes madár (Tamási Áron mesejátéka és az erdélyi magyar dráma).* In: EH 9 (1936) 209–215.
 Kós Károly: *Jelszó és mítosz?* [1937]. In: *Jelszó és mítosz*, 201–208.
 Kós Károly: *Találkozásaim Móricz Zsigával* [1939]. In: *Móricz Zsigmond közöttünk.* Vál., az előszót és a jegyz. írta Kántor Lajos. A bibliográfiai adalékot összeállította Gábor Dénes. Bk 1979, 12–25.
 Kós Károly: *Életrajz* [1950]. In: Uő: *Életrajz*, 5–190.
 Kós Károly: *Budai Nagy Antal históriája. Varju-nemzettség. Krónika.* Bk 1955.
 Kós Károly: *A „Kalotaszeg” főmunkatársa.* In: Korunk [2. folyam] 21 (1962) 1069–1071.
 Kós Károly: *„Hát, mondom, nem megyek el...”* [1966]. In: Korunk [3. folyam] 1 (1990) 305–314.
 Kós Károly: *Önéletrajzom* [1968]. In: Uő: *Életrajz*, 224–232 [új kiadásai in: Uő: *Háromaskönyv*, 1969, 1993, 11–20].
 Kós Károly – Bajor Andor: *Ki mondjon igazat, ha nem az ember? Beszélgetés Kós Károssal.* In: Igaz Szó 16 (1968) 635–641.
 Kós Károly – Huszár Sándor: *Nem spekuláltam, életem.* Interjú [1968]. In: Huszár Sándor: *Az író asztalánál. Beszélgetés kortárs írókkal.* Bk 1969, 217–226.
 Kós Károly: *Háromaskönyv. Szépirodalom, publicisztika, grafika.* Bk¹1969, Bp²1993.

[Kós – Beke: Interjú] Beke György: Kós Károly [1970]. In: Uó: *Tolmács nélkül. Interjú 56 íróval a magyar-román irodalmi kapcsolatokról*. Bk 1972, 5–18.

Kós Károly: *Kalotaszegi vállalkozás*. In: Korunk [2. folyam] 30 (1971) 1501–1512.

Kós Károly – Marosi Péter: *Lesem, hogy nő a fű. Beszélgetés a kilencvenéves Kós Károllyal*. In: Kortárs 17 (1973) 1879–1884.

Kós Károly – Benkő Samu: „A legszebb élet, amit magamnak el tudtam képzelni”. *Benkő Samu beszélgetései Kós Károllyal*. Bk 1978.

Kós Károly: *Életrajz*. Közzéteszi Benkő Samu. Bk-Bp 1991.

Kós Károly egyetemessége. Tanulmányok, emlékezések, levelek és dokumentumok. Szerk. és az előszót írta Mészáros József. Kolozsvár 1996.

Kós Károly emlékezete. Kiáltó szó. Vál., szerk. Dávid Gyula. Budapest 2005.

Kós Károly emlékkönyv. Össz. Kuszálík Péter. Marosvásárhely 2003.

Kós Károly képeskönyv. A kötet anyagát vál., szerk. és az összekötő szöveget Tordai Zádor írásaiból össz. Sas Péter. Bp [1985].

Kós Károly levelezése. Össz., s. a. r., szerk., a kísérő tanulmányt és a jegyz. írta Sas Péter. Budapest 2003.

Kovács Géza: *Reményik Sándor levelei Márki Sándorhoz*. In: Helikon 3 (1992) 1: 11 (január 3.).

Kovács K.[álmán]: *Népkisebbségi jogok, mint az Európai Egyesült Államok kovásza*. In: MK 4 (1925) 525–526.

„Kőből, fából házat... igékből várat” (*In memoriam Kós Károly 1883–1983*). Vál., szerk., s. a. r. és az utószót írta Sas Péter. Bp 1983.

Közgazdasági egyetemet Erdélynek. In: EMer 5 (1920) 25: 1.

Kristóf György: *A magyar tudomány és szépirodalom jövője Erdélyben*. In: ESz 6 (1920) 458.

Kristóf György: *A magyar ősköltészet problémái*. In: Pt 8 (1922) I: 460–464.

Kristóf György: *Az erdélyi magyar irodalom múltja és jövője. Előszó gyanánt [1922]*. In: Uó: *Az erdélyi magyar irodalom*, 3–14.

Kristóf György: *Iosif Popovici: Alexandru Petőfi*. In: Pt 9 (1923) II: 892.

Kristóf György: *A magyar líra mai főképviselői Romániában*. In: Uó: *Az erdélyi magyar irodalom*, 250–265.

Kristóf György: *A romániai magyar szellemi élet néhány problémája*. In: Uó: *Az erdélyi magyar irodalom*, 266–290.

Kristóf György: *Befejező megjegyzések*. In: Uó: *Az erdélyi magyar irodalom*, 291–294.

Kristóf György: *Az erdélyi magyar irodalom múltja és jövője. Tanulmányok, cikkek*. Cl-Kv 1924.

Kristóf György: *A magyar líra mai főképviselői Erdélyben*. In: Cult 1 (1924) 309–319.

Kristóf György: *Előszó*. In: *Erdély lelke. Gyűjtemény elő erdélyi novelisták műveiből*. Össz. és előszóval ellátta Kristóf György. Berlin 1924, 3–6.

Kristóf György: *Magyar tanszékek egyetemeken*. In: MK 4 (1925) 450–459.

Kristóf György: *Az erdélyiség irodalmi vonatkozásai*. In: Pt 11 (1925) 529–533.

Kristóf György: *Román irodalom – magyar nyelven*. In: MK 5 (1926) 520–523.

Kristóf György: *Szabad kritika*. In: Pt 12 (1926) 348–351.

Kristóf György: *Nagyenyedi album 1926*. In: Pt 12 (1926) 477–478.

Kristóf György: *Transilvánizmus*. In: EISz 3 (1926) 277–304.

Kristóf György: *Grigorescu*. In: Pt 13 (1927) 190–191.

Kristóf George: *Zece ani de viața literară a ungurimii din Ardeal*. In: *Transilvania, Banatul, Crișana, Maramureșul*. [Szerk.] Dimitrie D. Gusti, Emanoil Bucuța. II. Bc 1929, 1153–1173.

Kristóf György életrajzi adatai és irodalmi munkái. In: *Magyar irodalomtörténet 1939. Emlékkönyv Kristóf György hatvanadik születésnapjára*. Szerk. Jancsó Elemér [é. m.]. Kv 1939, 311–330.

[KSz]: *A szerkesztőség: Olvasóinkhoz*. In: KSz 1912. 12: 1–3 (március 26.).

Kulturpropaganda des Auslands. Rumänien für seine Minderheiten. In: AD 7 (1924) 216.

Lakatos Éva: *Magyar irodalmi folyóiratok*. A/8–10. Bp 1977.

Lăpedatu, Alexandru: *Nouă imprejurări de dezvoltare ale istoriografiei naționale*. In: AIIN 1 (1921–1922) 1–18.

Lazar, Aurel: *Ordonanță referitoare la judecătoria, avocați, notari publici*. In: GO 1919. február 6./19., 11.

Le sort de la Hongrie. Mémoire des Professeurs de l'Université de Kolozsvár. Berne 1919.

K. Lengyel Zsolt: *Gesamtinhaltsverzeichnis der Zeitschrift Cultura*. Zusammengestellt von -. In: *Siebenbürgische Semesterblätter* 5 (1991) 1: 65–74.

Ligeti Ernő: *Gyónókönyv*. In: ESz 5 (1919) 467.
 Ligeti Ernő: *Levél az erdélyi visszavonásról*. In: Nk 2 (1921) 1528–1529.
 Ligeti Ernő: *Grandpierre Emil*. In: Nk 3 (1922) 202–206.
 Ligeti Ernő: *Az európai egyesült államok alkotmányozó nemzetgyűlésén*. In: KÚ 1926. október 7.
 Ligeti Ernő: *Kisebbségi kérdés a páneurópai kongresszuson*. In: KÚ 1926. október 10.
 Ligeti Ernő: *A páneurópai mozgalom*. Cl-Kv 1926.
 Ligeti Ernő: *Súly alatt a pálma. Egy nemzedék szellemi élete. 22 esztendő kisebbségi sorsban*. Bp [é. n., 1942].
 Ligeti Ernő: *Egy röpirat története* [1942]. In: *Kós Károly emlékezete*, 61–64 [első közlés in: Uő: *Súly*, 57–60].
 Litván György: *Jászi Oszkár romániai naplójegyzeteiből*. In: *Századok* 119 (1985) 1234–1271.
 Litván György – Varga János: *Az emigráns Jászi Oszkár levelezéséből*. In: *Medvetánc* 1982. 4 – 1983. 1: 269–342.
 Lovinescu, Eugen: *Mai multă cultură latină...* In: CTC 1 (1920) 2-4: 1.
Magyar írók kincsháza. Szerk. Olajos Domokos. Cl-Kv 1920.
Magyar kultúregyesületek a Román Kultúrliga kongresszusán. Jorga Miklós és Bitay Árpád dr. beszédei a kulturális együttműködésről. In: KÚ 7 (1925) 105: 2.
Magyarok Jorga Miklós népegyetemén. Két levél. In: KÚ 7 (1924) 184: 7.
 Makkai Sándor: *Dr. Ravasz László*. In: Pt 7 (1921) II: 351–353.
 Makkai Sándor: *Bethlen Gábor öröksége. A Pásztortűz marosvásárhelyi, 1922. okt. 5-i estélyén tartott előadás*. In: Pt 8 (1922) II: 457–463 [új kiadás in: *Querela Hungariae. Trianon és a magyar irodalom*. Össz. Pomogáts Béla. Bp 1996, 185–194].
 Makkai Sándor: *Az erdélyi magyar irodalom kérdése*. In: Pt 8 (1922) II: 589–594.
 Makkai Sándor: *Az erdélyi szellem*. In: PSz 35 (1926) 129–134.
 Makkai Sándor: *Egészséges irodalom*. In: Pt 13 (1927) 122–123.
 Makkai Sándor: *Egyedül. Bethlen Gábor lelki arca*. Kv 1929.
 Makkai Sándor: *Hősiesség*. In: NL 23–27 [eredetileg in: BH 1935. január 20.].
 Makkai Sándor: *Nem lehet*. In: NL 106–111 [eredetileg in: Lh 1937. 2: 49–53].
 Makkai Sándor: *Magyar nevelés, magyar műveltség*. Bp 1937.
 Makkai Sándor: *Nemzet és kisebbség* [1939]. In: NL 230–237.

Makkai Sándor: *Tudománnyal és fegyverrel (Arte et marte). A nemzetnevelés terve*. Bp [é. n., 1939].
 Makkai Sándor: *Örök Erdély*. In: *A mi Erdélyünk*. Szerk. Kovrig Béla. Bp 1940, 3–23.
 Makkai Sándor: *Erdély köszöntése*. In: *Erdély és a visszatért keleti részek*. Össz. Orbók Attila, Csatár István. Bp 1941, 3–4.
 Makkai Sándor: *Szolgálatom. Teológiai önéletrajz 1944*. S. a. r. és jegyz. ellátta Barcza József. Bp 1990.
 Makkay Domokos: *Erdélyi káté. Gondolkozó emberek számára*. Gheorgheni-Gyergyószentmiklós 1922.
 Mandicevschi, Ernst: *Observații la problema unificării codului civil*. In: AȘRS 6 (1926–1927) 149–159.
Manifestul membrilor fostului Consiliu Dirigent. In: Uni 1920. április 19.
 Maniu, Iuliu: *Problema minorităților* [1924]. In: *Politica externă a României*. Bc: Institutul Social Român. 1926, 223–243 [magyarul rövidítve: *A kisebbségi kérdés*. In: Bárdi – Wéber: *Kisebbségben*, 169–188].
 Marica, Em. George: *Spiritul ardelean* [1941–1944]. In: Uő: *Studii sociologice*. Studiu introductiv, notă asupra ediției, lista principalelor lucrări științifice și selecția textelor Gheorghe Cordoș, Traian Rotariu. Cl-N 1997, 227–295.
Megalakult a Magyar Néppárt. In: Va 2 (1922) 4: 9 (január 22.).
Megalakult az országos Magyar Párt. In: Va 2 (1922) 53: 10–11 (december 31.).
 Meister Róbert: *A romániai magyar társadalomtudományi irodalom válogatott bibliográfiája. Cikkek, tanulmányok 1946–1989*. Csíkszereda 2002.
Mémoire présenté par le Comité des Hongrois proscrits de Transylvanie à L' „Union Internationale des Associations pour la Société des Nations”. Pour la défense des droits de la population hongroise de Transylvanie. Bp 1922.
 Meruțiu, V.[asile]: *Județele din Ardeal și din Maramureș, până în Banat. Evoluția teritorială*. Cl 1929.
 [Mikó Imre]: *Magyar képviselők a román parlamentben*. In: KV 1 (1938) 6: 20–29.
 Mikó Imre: *Csendes beszélgetés Bologa professzorral* [1968]. In: Uő: *Akik előttem jártak*. Bk 1976, 264–269.
 Mille, Constantin: *Unirea personală cu Ungaria*. In: Lup 1926. november 3.

Mille Constantinnak kell megvédenie a kisebbségi jogokat a gyulafehérvári határozatok sajtója ellen. In: Ell 1926. február 27.

Minoritățile naționale din România 1918–1925. Documente. Coord. Ioan Scurtu, Liviu Boar. București 1995.

Minoritățile naționale din România 1925–1931. Documente. Coord. Ioan Scurtu – Ioan Dordea. București 1996.

Minoritățile naționale din România 1931–1938. Documente. Coord. Ioan Scurtu. București 1999.

Mit kíván a romániai magyar kisebbségi nemzet az alkotmányreformtól. A Magyar Nemzeti Párt 1922. évi szeptember 3-iki határozata. Cl-Kv [é. n., 1922].

Möller, Karl von: *Deutsch-schwäbischer Kulturverband.* In: OL 1 (1919) 220.

Molnár Endre: *Az irodalmi szervezkedés ügyéhez.* In: ESz 6 (1920) 449.

Molter Károly: Tompa László: *Erdély helyei között [1922].* In: Uó: *Szellemi beháború. Tanulmányok, cikkek, kromik (1918–1944).* Bk 1968, 53–55.

Molter Károly: *Buborékharc. Publicisztika.* Bk 1980.

Molter Károly levelezése. S. a. r. és a jegyz. írta Marosi Ildikó. I: 1914–1926; II: 1927–1932. Bp-Kv 1995, 2001.

Móricz Zsigmond: *Márkus.* In: KSz 1912/8: 6–9 (február 25.); 9: 4–8 (március 3.).

Mózes Huba: *Az Új Erdély (Repertórium).* In: Uó: *Sajtó,* 29–37.

Mózes Károly: *Az erdélyi városok jövője.* In: ÚE 1918. 13: 193–196 (április 13.).

Müller, Friedrich: *Iorgas Volkshochschule in Vălenii de Munte.* In: SDT 51 (1924) 15355: 1–2.

Müller, Hermann: *Das autonome Siebenbürgen. Studien aus der politischen Vergangenheit des Siebenbürger Landes und Anregungen zu seiner Ausgestaltung im Rahmen des rumänischen Staates.* Hermannstadt 1926 [másodközlés: H. M.: *Gedanken über ein autonomes Siebenbürgen. Studien aus der politischen Vergangenheit des Siebenbürger Landes und Anregungen zu seiner Ausgestaltung im Rahmen des rumänischen Staates [I-II].* In: DPH 6 (1926) 74–79, 100–104].

N. P.: *Erdélyi Svájc.* In: Ell 43 (1922) 102: 1 (május 6.).

[S. Nagy László] Transsilvanus: *Erdély, a telepítés és az oláhok [I-II].* In: KSz 1912. 6: 1–5 (február 11.); 7: 1–3 (február 18.).

[S. Nagy László] Transsilvanus: *Új Magyarország (Szemere György röpirata).* In: KSz 1912. 10: 1–5 (március 10.).

S. Nagy László: *Egy magyar író édes anyjánál. Szabó Dezső és Kolozsvár.* In: ESz 5 (1919) 23–24.

S. Nagy László: *Erdélyi újságírók dolga.* In: ESz 4 (1918) 25.

S. Nagy László: *Október 30. a forradalom napja.* In: ESz 4 (1918) 83.

S. Nagy László: *Külön erdélyi kormányszervet! Nem lett államtitkár Somló Bódog.* In: ESz 4 (1918) 95.

S. Nagy László: *Írók és művészek az új társadalomban.* In: ESz 5 (1919) 99.

S. Nagy László: *Az irodalmi decentralizáció jelentősége.* In: ESz 5 (1919) 234–235.

S. Nagy László: *Kolozsvár.* In: ESz 5 (1919) 394–395.

S. Nagy László: *Új életet a Székelyföldre! Kereskedelmet, ipart kell teremteni. Új kulturális hivatás.* In: ESz 5 (1919) 579–581.

S. Nagy László: *Irodalmi aktivitást.* In: ESz 6 (1920) 378.

[Napkelet]: *A kultúrák közössége.* In: Nk 1 (1920) 46–47.

[Napkelet]: *Mi az igazi magyar irodalom. A Napkelet körkérdése [I-II].* In: Nk 1 (1920) 404–416, 504–508.

[Napkelet]: *Mit kell tennünk erdélyieknek, 1922-ben?* In: Nk 2 (1921) 1462–1488.

Nehring, Karl: *Flugblätter und Flugschriften zur ungarischen Räterepublik. Deutschsprachige Drucke aus Budapester Sammlungen.* Hg. –. München 1981.

Nemény Vilmos: *Gondolatok Erdélyről.* In: ESz 4 (1918) 60–61.

Nemoianu, P.: *Iarăși străinii.* In: ȚN 5 (1924) 1524–1525.

Nemoianu, P.: *Solidaritatea ardelenescă.* In: ȚN 6 (1925) 864–865.

Nicoară, Moise: *Orizonturile literaturii regionaliste.* In: ȚN 3 (1922) 335–339.

Nicoară, Moise: *„Liga Națiunilor” și minoritățile.* In: ȚN 4 (1923) 1015–1017.

NL = *Nem lehet. A kisebbségi sors vitája.* Vál. Cseke Péter és Molnár Gusztáv. Az előszót írta Cseke Péter. Az utószót és a jegyz. írta Molnár Gusztáv. Bp 1989.

Nussbächer, Konrad: *Kultur-Chronik.* In: Cult 1 (1924) 89–93, 287–290.

(-ó): *A regionálizmus nem szeparatizmus.* In: KÚ (1924) 184: 1 (augusztus 18.).

O apropiere culturală română-maghiară. Declarațiile contelui N. Banffy, fost ministru de externe al Ungariei. In: Cuv 4 (1928) 1068: 1.

O politică unitară în provincii. In: Pa 3 (1921) 234: 1 (október 18.).

Onișor, Victor: *Principii de organizare administrativă a Ardealului.* In: AȘRS 2 (1920–1921) 1–24.

p. d.: *Gyakorlat vagy tudomány? A kolozsvári magyar egyetem kérdéséhez.* In: ESz 6 (1920) 25: 1.

P.[etala], V. N.: *România și politica externă.* In: ȚN 4 (1923) 645–649.

Paál Árpád: *Az emberiségi fejlődés tényezői.* In: ESz 5 (1919) 663–664.

Paál Árpád: *Es fölkél a nap.* In: Nk 1 (1920) 1–3.

Paál Árpád: *A magyarság világnézete.* In: Nk 1 (1920) 385–389.

Paál Árpád: *A politikai aktivitás rendszere.* In: *Kiáltó szó*, 36–48.

Paál Árpád: *A faji érzések igazoltsága.* In: Nk 2 (1921) 129–133.

Paál Árpád: *Népkisebbségi politika az utódállamokban.* In: Nk 2 (1921) 769–773.

Paál Árpád: *Székely és magyar.* In: Nk 2 (1921) 1226–1232.

Paál Árpád: *A magyarság pártalakulásai.* In: Nk 2 (1921) 1340–1343.

Paál Árpád: *A Magyar Szövetség történelmi fordulat előtt.* In: Nk 3 (1922) 1–4.

Paál Árpád: *Lokálpatriotizmus és erdélyiség.* In: KÚ (1924) 66: 4 (március 23.).

Paál Árpád: *Vornic Tiberius alkotó regionalizmusa.* In: KÚ (1928) 48: 1 (február 29.).

Pál Elemér: *Vasútakat a Mezőségeknek!* In: ESz 5 (1919) 602–603, 618–619.

Papers and Documents relating to the Foreign Relations of Hungary. Published by the Royal Hungarian Ministry for Foreign Affairs. Collected and ed. Francis Deák, Dezső Újváry. I: 1919–1920. Bp 1939.

Parlamentii blokk alakul Erdélyért. In: KÚ (1924) 183: 1–2 (augusztus 16.).

Pártok egyesülése után. In: Va 2 (1922) 44: 2–3 (október 29.).

Pavel, Pavel: *Regionalismul ardelenesc.* In: Pa 9 (1927) 166: 3 (december 25.).

Pax Britannica. Brit külügyi iratok a második világháború utáni Kelet-Közép-Európáról 1942–1943. Az iratokat közli, a bev. tanulmányt és jegyz. írta Bán D. András. Bp 1996.

Piedica unificării sufletești. In: Íf 4 (1923) 917: 3.

Plattner, Hermann: *Ein Jahr für deutsche Einheit.* In: OL 2 (1920) 484–486.

Plattner, Hermann: *Minderheitsnation und Staatsnation.* In: OL [2. folyam] 1 (1926) 197–202.

Pomogáts Béla: *Szabédi László a transzszilvanizmusról. Szabédi László levele Szemlér Ferenchez [1937].* In: Új Erdélyi Múzeum 1 (1990) 56–70 [a levél új kiadása in: *Jelszó és mítosz*, 171–190].

Popp, Gh.: *Ce poate da Transilvania?* In: Pa 3 (1921) 25: 1 (február 6.).

Presa și declarațiile dlui Vaida. In: Pa 3 (1921) 18: 2 (január 29.).

Programul partidului național-român. Discursul d-lui Iuliu Maniu. In: Ade 1920. április 26.

Pteancu, A.: *Cronica culturală.* In: CTC 1 (1920) 10: 28–30.

Pușcariu, Sextil: *Regionalism constructiv.* In: SM 2 (1925) 83–86.

Pușcariu, Sextil: *Memorii.* Ediție de Magdalena Vulpe. Prefața de Ion Bulei. Note de Ion Bulei și Magdalena Vulpe. Bc 1978.

Quellen zur Geschichte der Siebenbürger Sachsen 1191–1975. Gesammelt und bearbeitet von Ernst Wagner. Köln-Wien 1981.

Ravasz László: *Az erdélyi lélek.* In: PSz 34 (1925) 373–382 [másodközlés in: Nagyenyedi album. Szerk. Lukinich Imre. Bp 1926, 13–24].

Regionalismul. In: Pa 3 (1921) 47: 3 (március 6.).

Regionalismul constructiv. In: ȚN 6 (1925) 252.

Reisner, Erwin: *Die nationalen Fehler der Siebenbürger Sachsen, wie sie der Binnendeutsche sieht.* In: KL 1 (1924) 293–300.

Reményik Sándor: *Van-e szükség irodalompolitikára?* In: ESz 6 (1920) 45–46.

Reményik Sándor: *Transszilvanizmus.* In: ESz 6 (1920) 609.

Reményik Sándor: *Aktivitás.* In: Pt 7 (1921) I: 383–384.

Reményik Sándor: *Szabadság.* In: Pt 7 (1921) II: 53–54.

Reményik Sándor: *Fajmagyarság.* In: Pt 8 (1922) I: 86–87.

Reményik Sándor: *„Biológiai” tény?* In: Pt 8 (1922) I: 225–227.

Reményik Sándor: *Balogh Endre: Hajótöröttek.* In: Pt 8 (1922) I: 387–389.

Reményik Sándor: *Politika és irodalompolitika.* In: Pt 8 (1922) I: 565–566.

Reményik Sándor: *Makkai Sándor: „Írd meg, amiket láttál”.* In: Pt 9 (1923) I: 33–35.

Reményik Sándor: *Tizenegy fiatal erdélyi magyar író antológiája.* In: Pt 9 (1923) II: 850–853.

Reményik Sándor: *Lehet, mert kell*. In: NL 126–128 [eredetileg In: Ell (1937) 39: 1 (február 17.)].

Réthy Andor – Váczy Leona: *Magyar irodalom románul. Könyvészet 1830–1970*. A bev. tanulmányt írta és a könyvészeti rész szakellenőrzését végezte Köllő Károly. Bk 1983.

Revízió vagy autonómia? Iratok a magyar–román kapcsolatok történetéről (1945–1947). A bev. tanulmányt írta és öszs. Fülöp Mihály. S. a. r. és a jegyz. írta Vincze Gábor. Budapest 1998.

Román államférfiak és publicisták a román sovinizmus ellen. In: MK 3 (1924) 737–743.

România și confederațiunea europeană. In: Pa 6 (1924) 108: 1 (május 24.).

Româniî din Banatul sârbesc. In: ȚN 4 (1923) 1517.

Româniî din Macedonia. In: Íf 4 (1923) 917: 1.

Romanizarea Clujului. In: Pa 3 (1921) 10: 1 (január 6.).

Roth, Hans Otto: *Politische Rundschau [XV–XVII]*. In: OL 3 (1920–1921) 26–28, 92–93, 147–150.

Roth, Hans Otto: *Politische Rundschau [XVIII–XXII]*. In: OL 3 (1921) 214–216, 307–309, 372–373, 556–558, 626–629.

Roth, Hans Otto: *Zum Vortrag Manius über die Minderheitenfrage*. In: SDT 51 (1924) 15292: 1 (május 18.).

Roth, Hans Otto: *Vom Wesen moderner Minderheitenpolitik*. In: OL [2. folyam] 1 (1926) 137–140.

Salcă, Horia – Salvan, Florin: *Dr. Alexandru Vaida Voevod: Corespondență 1918–1919*. Brașov 2001.

Saliga Irén: *A Kalotaszeg c. folyóirat repertórium*. In: Acta Historiae Litterarum Hungaricarum 26 (1990) 217–240.

Saliga Lászlóné: *Erdélyi Lapok. Repertórium 1908–1913*. Szeged 1987.

Salonul de Artă Ardeleană. In: CTC 2 (1921) 254–256.

Schullerus, Adolf: *Aus der Rede von Adolf Schullerus zum Entwurf der neuen rumänischen Verfassung in der Sitzung des rumänischen Senats (Oberhauses) am 12. März 1923*. In: Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde 2 [73] (1979) 1: 136–139.

Separatismul Ardealului și al partidului național. In: Íf 4 (1924) 982: 1.

Șerbescu, S.: *Propaganda în străinătate*. In: AȘRS 5 (1924) 1557–1559.

Sofronie, Gh.: *Pangermanismul și protecția minorităților*. In: CTC 4 (1923) 179.

Solidarismul politic. In: Pa 5 (1923) 120: 1 (június 8.).

Solidaritatea Ardelenilor. In: Pa 3 (1921) 288: 1 (december 23.).

Solidarizarea Ardealului cu acțiunea opoziției. In: Pa 5 (1923) 70: 3 (április 1.), 73: 3 (április 5.), 87: 3 (április 26.).

Șorban, G.: *Ardealul pentru Ardeleni*. In: Pa 3 (1921) 254: 1 (november 11.).

Spectator [Krenner Miklós]: *A kisebbségi frontról*. In: MK 3 (1924) 529–539.

Spek, Rudolf: *Bibliographie des Deutschtums in Großrumänien*. In: DPH 4 (1924) 31–32.

„*Spiritul regătean*”. In: Íf 4 (1923) 967: 1.

Starea legislațiunei și a dreptului în provinciile alipite. Organizare judecătorească. Unificare legislativă. In: Almanach Argus 1924. Bc 1924, 321–324.

Ștefănescu, Marin: *Filozofia și politica*. In: CTC 3 (1922) 66.

Suciu, Petre: *Clasele sociale la Româniî ardeleni*. In: VR 16 (1924) 379–388.

Sudețeanu, C.: *Interesele culturii românești*. In: CTC 2 (1921) 43–44.

Sulyok István: *Kronológia. 1918. X. 31. – 1929. XII. 31.* In: *Erdélyi magyar évkönyv*. Szerk. Sulyok István, Fritz László. I. Kv 1930, 235–262.

Sz-r.: *Transzilvánizmusz [!]*. In: EL 3 (1910) 717.

Szabó Dezső: *Az elsodort falu. Regény egy kötetben*. Debrecen³ 1989.

Székfű Gyula: *Az erdélyi probléma*. In: Napk 5 (1925) 453–466 [másodközlés in: MK 4 (1925) 365–372, 407–417].

Szemlér Ferenc: *Jelszó és mítosz [1937]*. In: *Jelszó és mítosz*, 153–170.

Szentimrei Jenő: *Az elfogultság ellen*. In: ÚE 1918. 10: 145–148 (március 23.).

Szentimrei Jenő: *Az „erdélyimádó” Ady Endre*. In: ESz 5 (1919) 51–53.

Szentimrei Jenő: *Szabó Dezső könyve*. In: ESz 5 (1919) 586.

Szentimrei Jenő: *Futó tekintet – hátra*. In: Nk 1 (1920) 53–54.

Szentimrei Jenő: *Magyar kötelesség*. In: Nk 1 (1920) 129–133.

Szentimrei Jenő: *Transzilvanizmus az irodalomban*. In: Nk 2 (1921) 550–553.

Szentimrei Jenő: *Erdély hivatása*. In: Nk 2 (1921) 756–759.

Szentimrei Jenő: *Széljegyzet egy tanulságos könyvhöz*. In: Nk 2 (1921) 1398–1401.

Szentimrei Jenő: *Erdélyi könyvek [1921]*. In: Uő: *Sablon helyett csillag. Publicisztikai gyűjtemény*. Szerk. és bev. ellátta Balogh Edgár. Bk 1968, 17–20.

Szentimrei Jenő: *Kultúrák hídján*. In: Nk 3 (1922) 11: 6–7.

Szentimrei Jenő: *Erdély lelke irodalmában*. In: Va 3 (1922) 17: 2–3 (április 23.).

Szentimrey [!] Jenő: *Erdély felől*. Bp 1916.

(t. g.): *Álarc nélkül*. In: Na 1926. november 10.

Tamási Áron: „Azok a baloldali erdélyi titánok” [1929]. In: Uő: *Tiszta beszéd. Publicisztikai írások 1923–1940*. Az írásokat össz. és az utószót írta Bernáth Ernő. A jegyz. Dávid Gyula állította össze. Bukarest 1981, 67–72.

Tavaszy Sándor: Az erdélyi magyar protestáns kultúra kibontakozása és eszménye [1922]. In: Uő: *Világnézeti kérdések*. Turda-Torda 1925, 134–141.

Teutsch, Friedrich: *Vor neuen Aufgaben!* In: OL 1 (1919) 14–16.

Theil, Fritz: *Die siebenbürgische Seele*. In: OL [2. folyam] 1 (1926) 77–83.

[Tizenegy]. *Versek – elbeszélések – tanulmányok. Tizenegy fiatal erdélyi írótól. Erdélyi művészek rajzaival*. Cl-Kv 1923 [hasonmás kiadás: Kv 2003].

Torday József: *Kolozsvár gazdasági jövője*. In: ESz 5 (1919) 523.

Torday József: *Az erdélyi tőzsde*. In: ESz 5 (1919) 548.

T.[orday] J.[ózsef]: *Az erdélyi tőzsde*. In: RÚ 5 (1920) 15: 2.

Torday József: *Az erdélyi magyar egyetem*. In: ESz 6 (1920) 327–328.

Tövisei G.: *Operaelőadások budapesti vendégekkel*. In: Pt 8 (1922) II: 30.

Trandafir, Horia: *Noua conceptie a Europei centrale*. In: SM 3 (1926) 223.

Tulbure, Gheorghe: *Ruleta. Metode noi de propaganda culturală în Ardeal*. In: TN 4 (1923) 1047–1050.

[ÚE]: *Szerkesztői üzenetek*. In: ÚE 1918. 4: 63–64 (február 9.).

[ÚE]: [Szerkesztőségi nyilatkozat]. In: ÚE 1918. 13: [belső fedőlap] (április 13.).

Ungurii iar cer autonomie? In: Pa 3 (1921) 39: 2 (február 25.).

Ungurii părăsesc pasivitatea. In: Pa 3 (1921) 3: 1 (január 3.).

Unificarea cu furca. In: Pa 3 (1921) 39: 2 (február 25.).

„*Uniunea româno-maghiară*”. In: Po 1926. október 22.

Vajk Ilona: *Kós Károly válogatott bibliográfia*. Össz. és a bev. írta -. Bp 1994.

Várady Aurél: *A múlt és az erdélyi magyarság szervezkedése*. In: ESz 6 (1920) 567–568.

Várady Aurél: *Folytassuk Erdélyt*. In: ESz 6 (1920) 599–600.

Várady Aurél: *Dr. Grandpierre Emil*. In: Pt 11 (1925) 502–503.

Váraru, M.: *Centralizare și descentralizare*. In: AŞRS 2 (1920–1921) 138–168.

Vatamaniuc, D.: *Lucian Blaga 1895–1961. Biobibliografie*. Bc 1977.

Végre megalakult a magyar–német blokk. In: AK 1927. június 12.

Veridicus: *A lelkek kibékülésének feltételei*. In: MK 6 (1927) 435–442.

Vincze Gábor: *Székely autonómia a XX. században: illúzió vagy realitás? Székely autonómia-tervezés 1946*. Közéleti -. In: Aetas 1993. 3: 130–150.

Vincze Gábor: *Autonómia-tervezések 1945–46-ban*. In: Korunk [3. folyam] 11 (2000) 1: 117–125.

Walter Gyula: *Erdély és az irodalom decentralizációja*. In: ESz 4 (1918) 18–19: 9–10.

Walter Gyula: *Jászi Oszkár: A monarchia jövője*. In: ESz 4 (1918) 89.

Walter Gyula: *Régi arcokat idézünk...* In: ESz 4 (1918) 107.

Walter Gyula: *Szabó Dezső: Napló és elbeszélések*. In: ESz 5 (1919) 12–13.

Walter Gyula: *Jegyzetek az irodalomról*. In: ESz 5 (1919) 448–449.

Walter Gyula: *Teendők Erdély irodalmi megszervezése körül*. In: ESz 6 (1920) 381–382.

Walter Gyula: *Az irodalom és művészet szociális jelentősége*. In: Pt 7 (1921) I: 415–417.

Walter Gyula: *Kultúr-talózás*. In: Pt 7 (1921) II: 597–602.

Walter Gyula: *Irodalom-pártolás*. In: Pt 8 (1922) I: 505–506.

Walter Gyula: *Beszélgetés Ravasz Lászlóval*. In: Pt 8 (1922) II: 105–109.

Weiss Sándor: *Petőfi, a Magyar Szövetség – és a románság*. In: Nk 3 (1922) 11: 8.

Wilson für die politischen und territorialen Rechte der Rumänen. In: SDT 45 (1918) 13702: 1 (november 9.).

Zágoni István: *A magyarság útja*. In: *Kiáltó szó*, 6–35.

Zászlót bontott Kolozsvár. In: Va 2 (1922) 4: 2–3 (január 22.).

Zillich, Heinrich: *Siebenbürgische Diskussion*. In: KL 3 (1926) 237.

Zillich, Heinrich: *Zur Diskussion über das Siebenbürgertum*. In: KL 5 (1928) 355–356.

Szakirodalom

- A Kiadó: Kós Károly 94 éve (Temesvár, 1883. XII. 16 – Kolozsvár, 1977. VIII. 24.). In: Kós: *Hármaskönyv* [1993], 5–9.
- Ablonczy Balázs: „Barátunk ellensége”. Franciaország és a magyar–román viszony, 1920–1940. In: *Etnopolitika. A közösségi, magán- és nemzetközi érdekek viszonyrendszere Közép-Európában*. Szerk. Bárdi Nándor, Fedinec Csilla. Budapest 2003, 85–97.
- Ábrahám Barna: Az erdélyiségtudat változásai a két világháború között. In: *Kötődések Erdélyhez*. Tanulmányok. Szerk. L. Balogh Béni. Tatabánya 1999, 125–136.
- Ábrahám Barna: Erdélyi román regionalizmus a két világháború között. In: *Nemzeti és regionális identitás Közép-Európában*. Szerk. – [é. m.]. Piliscsaba 2003, 381–397.
- Ábrahám Barna: Román egyesületi élet a dualizmus korában. In: *Variációk. Ünnepi tanulmányok M. Kiss Sándor tiszteletére*. Szerk. Ötvös István. Piliscsaba 2004, 142–153.
- Ádám Magda: *A Kisantant és Európa 1920–1929*. Bp 1989.
- Albert, Hans: Theorien in den Sozialwissenschaften. In: *Theorie und Realität. Ausgewählte Aufsätze zur Wissenschaftslehre der Sozialwissenschaften*. Hg. Hans Albert. Tübingen 1972, 3–25.
- Alter, Peter: *Nationalismus*. Frankfurt am Main 1985.
- Aspekte ethnischer Identität. Ergebnisse des Forschungsprojekts Deutsche und Magyaren als nationale Minderheiten im Donauraum*. Hg. Edgar Hösch, Gerhard Seewann. München 1991.
- Bakk Miklós – Bodó Barna – Kántor Zoltán – Lőrincz D. József – Salat Levente – Szász Alpár Zoltán: Az erdélyi magyar politikatudomány a második évezred utolsó évtizedében. In: *Tizenkét év. Összefoglaló tanulmányok az erdélyi magyar tudományos kutatások 1990–2001 közötti eredményeiről*. Szerk. Tánzos Vilmos, Tökés Gyöngyvér. I. Kv 2002, 397–467.
- Balázs Sándor: *Adalékok Jászi Oszkár romániai kapcsolataihoz*. In: *Valóság* 28 (1985) 12: 56–65.
- Balázs Sándor: *Jászi Oszkár és a Revista Vremii*. In: *Századok* 119 (1985) 1195–1233.
- Balázs Sándor: *A Magyar Párt-ideológia – tézisekben*. In: *Korunk* [3. folyam] 2 (1991) 2: 235–244.
- [Balázs Sándor] Kolozsvári B. Sándor: *Kisebbségben – belülről és kívülről. Adalékok Jászi Oszkár romániai kapcsolataihoz*. In: *Századvég* 1987. 4-5: 121–143.
- Balázs Sándor: *Mikó Imre. Élet- és pályakép. Kéziratok, dokumentumok (1933–1968)*. Kolozsvár 2003.
- L. Balogh Béni: *A magyar–román kapcsolatok 1939–1940-ben és a második bécsi döntés*. Csíkszereda 2002.
- L. Balogh Béni: *A magyar–román viszony és az erdélyi kérdés 1940–1944 között*. In: *Korunk* [3. folyam] 17 (2006) 2: 4–10.
- Balogh Edgár: *Helikoni örökségünk*. In: *Korunk* [2. folyam] 23 (1964) 1701–1703.
- Balogh Edgár: *Kós-köszöntő* [1969]. In: *Uó: Duna-völgyi párbeszéd. Cikk, tanulmányok, dokumentumok 1929–1972*. Vál., az előszót és a jegyz. írta Sándor László. Bp 1974, 541–544.
- Balogh Edgár: *Kós Károly vitája* [1973]. In: *Uó: Magyarok, románok, szlávok. Tanulmányok, cikkek, interjúk*. Vál. és a jegyz. írta Sándor László. Az előszót írta Sütő András. Bp 1986, 175–183.
- Balogh Edgár: *A karizmás ember (Kós Károly)* [1989]. In: *Erdélyi csillagok. Újabb arcok Erdély szellemi múltjából*. Szerk. Kántor Lajos. Bp 1990, 104–125.
- Balogh Edgár: *Bővülő Kós-képlet*. In: *Korunk* [3. folyam] 1 (1990) 331–332.
- B.[alogh] E.[dgár]: *Kós Károly*. In: *RMIL* III, 128–133.
- Balogh Piroška: *Transzilvanizmus: Revizionizmus vagy regionalizmus?* In: *Trianon és a magyar politikai gondolkodás 1920–1953. Tanulmányok*. Szerk. Romsics Ignác. Bp 1998, 156–174 [másodközlés: *Transylvaniam: Revision or Regionalism?* In: *Geopolitics in the Danube Region. Hungarian Reconciliation Efforts, 1848–1998*. Ed. Ignác Romsics, Béla K. Király. Bp 1999, 243–262].
- Balogh Sándor: *Erdély és a második világháború utáni békerendezés (1945–1946)*. In: *Századok* 129 (1995) 535–572.
- Balotă Nicolae: *Scriitori maghiari din România 1920–1980*. București 1981.
- Bán Péter: *Önkormányzat*. In: *Magyar történelmi fogalomtár*, II, 80–81.
- Barcza József: *Makkai Sándor önéletrajzai Sárospatakon*. In: *Makkai: Szolgálatom*, 11–14.
- Bárdi Nándor: *Impériumváltás Székelyudvarhelyen 1918–1920*. In: *Aetas* 1993. 3: 76–120.

- Bárdi Nándor: A Keleti Akció. A romániai magyar intézmények anyaországi támogatása. In: *Magyarságkutatás 1995–96*. Szerk. Diószegi László. Budapest 1996, 143–190.
- Bárdi Nándor: *A romániai magyarság kisebbségpolitikai stratégiái a két világháború között*. In: *Regio 8* (1997) 2: 32–67.
- Bárdi Nándor: A romániai Országos Magyar Párton belüli irányzatok (1922–1938). In: *Közép-Európa az integráció közepén*. Szerk. Kovács Éva, Zsinka László. Bp 1997, 89–96.
- Bárdi Nándor: A szupremácia és az önrendelkezés igénye. Javaslatok, tervek az erdélyi kérdés rendezésére (1918–1940). In: *Források és stratégiák. Szimpózium*. Szerk. -. Csíkszereda 1999, 29–113.
- Bárdi Nándor: Javaslatok, modellek az erdélyi kérdés kezelésére. A magyar elképzelések 1918–1940. In: *Konfliktusok és kezelésük Közép-Európában. Technikák és hagyományok*. Szerk. -. Budapest 2000, 137–179 [bővített változata in: *Magyar Kisebbség [új sorozat] 9* (2004) 1-2: 329–376].
- Bárdi Nándor: *Az erdélyi magyar humán tudományosság önszemléletéről*. In: *Regio 13* (2002) 3: 163–185.
- Bárdi Nándor: *Önszerveződés és önreflexió a két világháború közötti magyar kisebbségtörténetben. Társadalmi önszerveződés mint nemzeti önösszeszedés*. In: *Magyar Kisebbség [új sorozat] 7* (2002) 3: 63–127.
- Bárdi Nándor: *Az Erdélyi Párt és a regionális politika*. In: *Magyar Kisebbség [új sorozat] 8* (2003) 2-3: 134–162.
- Bárdi Nándor: Az ismeretlen vízmosás és a régi országút. Stratégiai útkeresés a romániai Országos Magyar Párton (1923–1924). In: *Etnopolitika. A közösségi, magán- és nemzetközi érdekek viszonyrendszere Közép-Európában*. Szerk. Bárdi Nándor, Fedinec Csilla. Budapest 2003, 153–191.
- Bárdi Nándor: *A múlt, mint tapasztalat. A kisebbségből többségbe került erdélyi magyar politika szemléletváltása 1940–1944 között*. In: *Limes 19* (2006) 2: 43–70.
- Báthory Ludovic: [Recenzió = *Lengyel: Auf der Suche*]. In: *Transylvanian Review 5* (1996) 3: 148–152.
- Beer, Klaus P.: *Zur Entwicklung des Parteien- und Parlamentssystems in Rumänien 1928–1933*. I-II. Frankfurt am Main 1983.
- Békés Csaba: *A magyar kormány békepropaganda tevékenysége 1945–46-ban. Kísérletek a külföld felvilágosítására a párizsi béketárgyalások előtt*. Szeged 1988 [bölcsészdoktori értekezés, gépirat].
- Békés Csaba: *A békét a győztesek kötik. A magyar kormány békepropaganda tevékenysége 1945–46-ban*. In: *Aetas 1990*. 1-2: 29–56.
- Benkó Samu: Utószó [1983]. In: Kós: *Életrajz*, 233–253.
- Benkó Samu: Az erdélyiségtudat változásai [1991]. In: Uő: *Újrakezdések*, 11–15.
- Benkó Samu: Kós Károly és az alku erkölce [1993]. In: Uő: *Újrakezdések*, 154–169.
- Benkó Samu – Bundula István: *A belső rendteremtés reményében. Beszélgetés Benkó Samu professzorral*. In: *Világsvétség 2* (1993) 1: 4–5 [új közlés in: Benkó: *Újrakezdések*, 357–366].
- Benkó Samu: *Újrakezdések. Tanulmányok, előadások, beszélgetések, búcsúztatások 1990–1995*. Csíkszereda 1996.
- Bergel Hans: *Homo Transilvanus*. In: *Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde 11* [82] (1988) 1: 55–61.
- B. Bernát István: *Utópia, remény, valóság. A Bartha Miklós Társaság Közép-Európáról*. In: *Világosság 30* (1989) 683–689.
- Bernsdorf, Wilhelm: Kulturpolitik. In: *Staat und Politik*. Hg. Ernst Fraenkel, Karl-Dietrich Bracher. Neuausgabe. Frankfurt am Main 1974, 174–180.
- Bibó István: A kelet-európai kisállamok nyomorúsága. In: Uő: *Összegyűjtött munkái*. S. a. r. Kemény István és Sárközi Mátyás. Szöllősy Árpád előszavával és Szabó Zoltán bevezetőjével. I. Bern 1981, 202–251.
- Bíró Béla: *Kós Károly transzszilvanizmusa – mai szemmel*. In: *Irodalmi Jelen 4* (2004) 27: 1, 6.
- Bíró Sándor: *Kisebbségben és többségben. Románok és magyarok 1867–1940*. A szöveget a szerkesztőbizottság megbízásából gondozta és a mellékleteket készítette Csapody Miklós, K. Lengyel Zsolt, Szász Judit Anna. Bern 1989.
- Bocholier, François: *Reînnoirea istoriografiei transilvane*. http://www.provincia.ro/cikk_roman/c000223.html (2004. október 25.).
- Bocholier, François: *Elitele transilvane, între identitatea regională și expansiunea sentimentelor naționale*. In: *Altera 10* (2005) 25: 118–139 [franciául: *La Transylvanie, de l’Autriche–Hongrie à la Grande Roumanie. Les élites transylvaines, entre identité régionale et essor des sentiments nationaux*]. http://www.ens.fr/europecentrale/colloque_elites2004/4Documents/tsie1867_1930.pdf (2006. december 31.).

Bocholier, François: Iuliu Maniu nemzedéke és az impériumváltás. In: *Folyamatok a változásban. A hatalomváltások társadalmi hatásai Közép-Európában a XX. században*. Szerk. Ablonczy Balázs, Fedinec Csilla. Budapest 2005, 99–116.

Bogyay Tamás: *Magyarország története távlatból*. Kosáry Domokos előszavával. Fordította Khim Antal. A fordítást ellenőrizte a szerző és Boór János. Bécs [é. m.] 1993.

Bölony József: *Magyarország kormányai 1848–1992*. Negyedik, bővített és javított kiadás. Az 1987–1992 közötti időszakot feldolgozta és a kötetet s. a. r. Hubai László. Bp 1992.

Borbándi Gyula: *Magyar politikai pályaképek 1938–1948*. Bp 1997.

Brad, Ion: *Emil Isac. Un tribun al ideilor noi*. Cl 1972 [magyar kiadás: Emil Isac, új eszmék szószólója. Ford. Bustya Endre, Farkas László. Kv 1975].

Calafeteanu, Ion: *Revizionismul ungar și România*. [H. n., Cl-N] 1995.

Calic, Marie-Janine: Zur Sozialgeschichte ethnischer Gruppen: Fragestellung und Methoden. In: *Aspekte ethnischer Identität*, 11–33.

Chinez, Ion: *Aspecte din literatura maghiară ardeleană (1919–1929)*. Cl 1930 [bővített, angol kiadás: Aspects of Transylvanian Hungarian Literature (1919–1929). Ed., with Introductory Study by Ion Vlad. Cl-N 1997].

Ciupercă, I.: *Împrejurările venirii liberalilor la putere în ianuarie 1922. Relații între partidele politice burgheze*. In: Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A. D. Xenopol 9 (1972) 349–379.

Ciupercă, I.: *Opoziție și putere în România anilor 1922–1928*. Iași 1994.

Costiuc-Radosav, Augusta: *La revue Cultura – projet multicultural*. In: Transylvanian Review 14 (2005) 3: 25–47.

Csapody Miklós: *Önazonosság, mentalitás, irodalom*. In: Új Forrás 15 (1984) 4: 90–93.

Csapody Miklós: *Cs. Gyimesi Éva: Gyöngy és homok*. In: Kortárs 37 (1993) 1: 92–93.

Cs.[eke] P.[éter]: *Kalotaszeg magyar irodalma*. In: RMIL II, 602–609.

Cseke Péter: *Egy létparadoxon megoldási kísérletei 1937-ben. A Nem lehet vitáról ötven év múltán*. In: NL 5–20 [új közlés in: Lehet – nem lehet. Kisebbségi létértelmezések (1937–1987). S. a. r. Cseke Péter. Marosvásárhely 1995, 13–33].

Csép Sándor: *A transzszilvanizmus felette szükséges voltáról*. In: Irodalmi Jelen 4 (2004) 34: 8–9 [másodközlés in: Nyelvünk és Kultúránk 34 (2004) 4: 86–93].

Csiffáry Gergely: Irredentizmus. In: *Magyar történelmi fogalomtár*, I, 212–213.

Csiffáry Gergely: Revizionizmus. In: *Magyar történelmi fogalomtár*, II, 143.

Csutak Judit: *Időálló monológ(ok)*. In: Korunk [3. folyam] 2 (1991) 1292–1295.

Czine Mihály: *Kós Károly köszöntése*. In: Kortárs 8 (1964) 135–138.

Dahmen, Wolfgang: *Die Kulturenhierarchie der Zeitschrift Cultura in ihrem französischsprachigen Redaktionsteil*. In: Transylvanian Review 14 (2005) 3: 48–59.

Dascălu, Nicolae: *Le statut des nationalités cohabitantes depuis le parachèvement de l'unité d'Etat des Roumains (1918) jusqu'au second Diktat de Vienne (1940)*. In: Revue Roumaine d'Histoire 17 (1978) 709–727.

Dascălu, Nicolae: *Unirea din 1918 și minoritățile naționale din România*. In: Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A. D. Xenopol 20 (1983) 51–66.

Dascălu, Nicolae: *Nici pace, nici război. România–Ungaria, 1919–1940*. București 2004.

Dávid Gyula: Tudomány – irodalom – művészet négy nyelven. In: *Korunk évkönyv 1974. Tanulmányok a romániai magyar sajtótörténet köréből*. Kv 1974, 237–246 [új közlés in: Uő: Találkozások. Tanulmányok a román–magyar irodalmi kapcsolatok múltjából. Kv-N 1976, 185–198].

Dávid Gyula – Marosi Péter – Szász János: *A romániai magyar irodalom története*. Bk 1978.

Dávid Gyula: Egy magatartásmodell az idő mérlegén. In: Uő: *Erdélyi irodalom – világirodalom. Tanulmányok, cikkek, jegyzetek*. Csíkszereda 2000, 325–335.

Dávid Gyula: Töprengések az erdélyi/romániai magyar irodalomról. Előítéletek nélkül és a tárgyszerűség reményével (Előszó helyett). In: Uő: *Erdélyi irodalom – világirodalom. Tanulmányok, cikkek, jegyzetek*. Csíkszereda 2000, 5–15.

Deák István: Einige Gedanken über die Geschichte der mittel-europäischen Föderationspläne. In: *Európa vonzásában. Emlékkönyv Kosáry Domokos 80. születésnapjára*. Szerk. Glatz Ferenc. Bp 1993, 213–217.

Debreczeni László: *Kalotaszeg. Kós Károly képes hetilapja [1933]*. In: „Kőből, fából házat... igékből várat”, 181–187.

- Debreczeni László: *A grafikusművész*. In: *Igaz Szó* 16 (1969) 650–665.
- Debreczeni László – Cseke Péter: *Kós Károly és az ifjúsági mozgalmak. Cseke Péter kérdéseire Debreczeni László válaszol* [1983]. In: *Korunk* [3. folyam] 1 (1990) 277–288 [új közlés: Cseke Péter: *Háttérkép egy Kós-portréhez*. In: *Uó: Vigyázó torony. Beszélgetések Debreczeni Lászlóval*. Bk 1995, 58–87].
- Demény Lajos: C. G. Costa-Foru és az erdélyi magyar szellemi-művelődési élet (1921–1925). In: *Kötődések Erdélyhez. Tanulmányok*. Szerk. L. Balogh Béni. Tatabánya 1999, 137–150.
- Die Siebenbürger Sachsen in den Jahren 1848–1918*. Redigiert von Carl Göllner. Köln/Wien 1988.
- Diószegi László: A romániai magyarság története 1919–1940. In: *Hetven év*, 11–44.
- Dobrinescu, Valeriu Florin: *România și Ungaria de la Trianon la Paris (1920–1947). Bătălia diplomatică pentru Transilvania*. Bc 1996.
- Đurišin, Dionýz: *Vergleichende Literaturforschung. Versuch eines methodisch-theoretischen Grundrisses*. Berlin 1976 [magyar kiadás: Összehasonlító irodalomkutatás. Ford. Tálasi István. Bp 1977].
- Egry Gábor: *Az Erdélyi Párt ideológiája: az erdélyiség*. In: *A Hét* [új folyam] 2005. december 8. <http://www.ahet.ro/belso.php3?action=cim&name=1987> (2006. április 18.).
- Egry Gábor: Regionális fejlesztés – nemzeti fejlesztés. Egy fejlesztéspolitikai és nemzetépítési modell a 19. századi Erdélyben. In: *Nemzetiség – felelősség*, 27–54.
- Egry Gábor: „Kis magyar világ” – történeti megközelítések. In: *Limes* 19 (2006) 2: 139–142.
- Egyed Emese: Magyar irodalomtudományi kutatások Erdélyben, 1990–2001. In: *Tizenkét év. Összefoglaló tanulmányok az erdélyi magyar tudományos kutatások 1990–2001 közötti eredményeiről*. Szerk. Tánczos Vilmos, Tőkés Gyöngyvér. I. Kv 2002, 51–102.
- Eisfeld, Rainer: *Pluralismus*. In: *PWP* I, 696–701.
- Elek Tibor: *Az önmetaforák születése és alkonya (Kísérlet)*. In: *Tiszatáj* 50 (1996) 1: 15–26.
- Eördögh István: *Geschichte, Gründe und Voraussetzungen der rumänischen Expansion in Siebenbürgen (1916–1920)*. [h. n., é. n., 1993] [bővített magyar kiadás: Erdély román megszállása (1916–1920). Olasz és vatikáni levéltári források alapján. Szeged 2000].
- Epoche der Entscheidungen. Die Siebenbürger Sachsen im 20. Jahrhundert*. Hg. Oskar Schuster. Köln-Wien 1983.
- Fábián Ernő: Azonosság és kultúra. In: *Uó: A tudatosság fokozatai*. Bk 1982, 43–82.
- Fábián Ernő: *Az értelem keresése*. Bp 1994.
- Fábián Ernő: Bevezetés. In: Balogh A.: *Jogállam*, 5–58, 320–325.
- Fábián Ernő: *A megmaradás parancsolatai. Esszé az erdélyiségről mint politikai entitásról*. Bp 1999.
- Fassel, Horst: Aspekte einer geschichtlichen Kontinuität. Gruppen-selbstverständnis in ein- und mehrsprachigen Periodika in Rumänien. In: *Methodologische und literarhistorische Studien zur deutschen Literatur Ostmittel- und Südosteuropas*. Hg. Anton Schwob [é. m.]. München 1994, 123–160.
- Fassel, Horst: Deutsch-rumänische Kulturbeziehungen in der Zwischenkriegszeit. Allgemeine Voraussetzungen und regionale Besonderheiten. In: *Die deutschen Regionalliteraturen in Rumänien (1918–1944). Positionsbestimmungen, Forschungswege, Fallstudien*. Hg. Peter Motzan, Stefan Sienerth. München 1997, 69–93.
- Fassel, Horst: *Regionalismus und interregionale Kommunikation in der Zeitschrift Cultura*. In: *Transylvanian Review* 14 (2005) 3: 3–24.
- Fischer, Holger: *Az etnikai és vallási csoportok együttélése Magyarországon a legújabb németországi történetírásban*. In: *Regio* 8 (1997) 1: 65–81.
- Fogarassy László: *Adalékok a székely hadosztály és az erdélyi kérdés történetéhez (1918–1919)*. In: *Acta Universitatis Debreceniensis de Ludovico Kossuth Nominatae. Series Historica* 41 (1986) 59–93.
- Folberth, Otto: *Die Stunde der „siebenbürgischen Seele”. Vor 40 Jahren erklang ihr Glockenschlag*. In: *Südostdeutsche Vierteljahresblätter* 17 (1968) 18–23.
- Fülöp Mihály: *A befejezetlen béke. A Külügyminiszterek Tanácsa és a magyar békeszerződés (1947)*. Bp [é. n., 1994].
- Gaal György: *Kristóf György élete, irodalomtörténeti és tanári munkássága*. Kv-N 1980 [bölcsezdoktori értekezés, gépirat. Petőfi Irodalmi Múzeum, Bp, D 1.802].
- Gaal György: *Román–magyar irodalmi kapcsolatok Kristóf György munkásságában*. In: *Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények* 22 (1978) 19–30.
- Gaal György: *Kristóf György munkássága a két világháború között a kolozsvári egyetem magyar nyelv és irodalom tanszékén*. In: *Iroda-*

lomtudományi és stílusztikai tanulmányok 1981. Szerk. Láng Gusztáv, Szabó Zoltán. Bk 1981, 105–128.

Gaal György: *Összefogás a Cultura jegyében*. In: Utunk 38 (1983) 49: 1–2.

Gaal György: Pozitivizmus és szellemtörténet Kristóf György munkásságában. In: *Irodalomtudományi és stílusztikai tanulmányok 1984*. Szerk. Szabó Zoltán. Bk 1984, 85–103.

Gaal György: *Die Zeitschrift Cultura und das Bild der ungarischen Kultur aus Siebenbürgen nach dem Ersten Weltkrieg*. In: Transylvanian Review 14 (2005) 3: 61–77.

Gajdos Balogh Attila: *A transzszilvanizmus román nézőpontból*. In: Korunk [3. folyam] 2 (1991) 1275–1278.

Galántai József: Egy különös könyv reprint kiadásához. In: Jászi: *A Monarchia jövője* [1988], 121–133.

Galántai József: *Trianon és a kisebbségvédelem. A kisebbségvédelem nemzetközi jogrendjének kialakítása 1919–1920*. Bp 1989.

Galántai József: *A trianoni békekötés 1920. A párizsi meghívástól a ratifikálásig*. Bp 1990.

Gáll Ernő: „A kisebbségi humánium”. In: *Uó: A humanizmus viszontagságai*. Bc 1972, 288–301.

Gáll Ernő: Nehéz örökség. In: *Uó: Az erkölcs dilemmái. Esszék, tanulmányok*. Kv-N 1981, 233–253.

Gáll Ernő: Az „erdélyi gondolat” viszontagságai [I-II]. In: *Helikon* 3 (1992) 16: 1–2; 17: 1–3.

Gáll Ernő: *Erdélyiség – „romániaiság”*. In: *A Hét* 25 (1994) 32–33: 12–14 [új közlések: Erdélyiség? „Romániaiság”? In: Gáll: *Számvetés*, 128–139; *Volt-e „romániaiság”? In: Tiszatáj* 50 (1996) 1: 27–36].

Gáll Ernő: *Sikertelen magyar–román kompromisszumkeresés*. In: *Erdélyi Múzeum* 56 (1994) 3–4: 111–114 [másodközlés: Sikertelen kompromisszumkeresés. In: *Buksz* 6 (1994) 4: 446–450].

Gáll Ernő: *Számvetés. Huszonhét év a Korunk szerkesztőségében*. Kv 1995.

Gáll Ernő: *Erdélyiség régi/új nacionalizmusok szorításában* [I-II]. In: *Helikon* 10 (1999) 20: 1–3; 21: 1–3.

[Gecsényi Lajos] -il-: [Recenzió = *Lengyel: Auf der Suche*]. In: *Bécsi Napló* 16 (1995) 3: 12.

Gerdes, Dirk: *Politische Dezentralisierung*. In: PWP I, 732.

Gerdes, Dirk: *Regionalismus*. In: PWP I, 852–855.

Gerle János – Kovács Attila – Makovecz Imre: *A századforduló magyar építészete*. Bp 1990.

Geyr, Géza von: *Die Wekerlesiedlung in Budapest. Staatliche Arbeitersiedlung und Gartenstadt*. In: *Ungarn-Jahrbuch* 17 (1989) 71–94.

Gociman, Aurel: *România și revizionismul maghiar* [1934]. Ediție îngrijită de Nicolae Mocanu. Cl-N 1996.

Grundbegriffe der politikwissenschaftlichen Fachsprache. Begriffe zweisprachig deutsch–englisch. [Hg.] Paul Noack, Theo Stammen. München 1976.

Gyarmati György: *A független Erdély alkotmánykonceptiója a békeelőkészítés időszakában*. In: *Külpolitika [új folyam]* 3 (1997) 3: 130–153.

Gyarmati György: *Erdély – tertium non datur*. In: *Híd a századok felett. Tanulmányok Katus László 70. születésnapjára*. Főszerk. Hanák Péter. Szerk. Nagy Mariann. Pécs 1997, 457–474.

Cs. Gyimesi Éva: Előszó. In: *Múlt, jövő mezsgyéjén. Romániai magyar költők (1919–1979)*. I. Kv-N 1980, 5–14.

Cs. Gyimesi Éva: *Elméleti alapok a romániai magyar irodalomtudományban*. In: *Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények* 26 (1982) 15–25.

Cs. Gyimesi Éva: *Egy létszimbólum színe és visszánya*. In: *Életünk* 22 (1985) 49–59.

Cs. Gyimesi Éva: *A teremtő fájdalom költője (Áprily Lajos)*. In: *Erdélyi csillagok. Újabb arcok Erdély szellemi múltjából*. Szerk. Kántor Lajos. Bp 1990, 126–136.

Cs. Gyimesi Éva: *Gyöngy és homok. Ideológiai értékjelképek az erdélyi magyar irodalomban* [1985, 1991]. Bk 1992 [előzetes és második közlés rövidítve: Gyöngy és homok. Egy jelkép ideologikuma. In: *Korunk* [3. folyam] 2 (1991) 1201–1206; Gyöngy és homok. Ideológiai értékjelképek az erdélyi magyar irodalomban. In: *Uó: Honvág a hazában*, 19–90].

Cs. Gyimesi Éva: *A drámairó történelem*. In: *Uó: Honvág a hazában*, 175–210.

Cs. Gyimesi Éva: *Honvág a hazában. Cikkek, tanulmányok, esszék*. Bp 1993.

Cs. Gyimesi Éva: *Transzszilvanizmus. Wirklichkeit – Mythos – Ideal*. In: *Berliner Beiträge zur Hungarologie* 1995. 8: 9–18.

György Béla: *Reformmozgalom a romániai Országos Magyar Pártban (1926–1927)*. In: *Magyar Kisebbség [új sorozat]* 8 (2003) 1: 123–145.

György Béla: A Magyar Párt a romániai politikai életben (1922–1938). In: *Iratok a romániai Országos Magyar Párt történetéhez*, 13–25.

György Béla: Magyar–német kisebbségi blokk Romániában (1927). In: *In honorem Gernot Nussbächer*. Volum îngrijit de Daniel Nazare, Ruxandra Nazare și Bogdan Florin Popovici. Brașov 2004, 349–353.

György Béla: *Hatalom és társadalom kisebbségben. Párt és belső ellenzéke (1926–1927)*. In: *Regio* 15 (2004) 4: 83–98.

György Béla: *A romániai Országos Magyar Párt a román parlamentben*. http://www.foruminst.sk/publ/disputa/7/disputa7_gyorgybela.pdf (2006. december 31.).

Hajdú Tibor: *Közép-Európa forradalma 1917–1921*. Bp 1989.

Hanak Tibor: *Politik und Geistesleben der Ungarn in Wien 1918–1924. Ein Beitrag zur Geschichte der Ungarn in Wien*. In: *Ungarn-Jahrbuch* 14 (1986) 41–85.

Hanák Péter: *Jászi Oszkár dunai patriotizmusa*. Bp 1985.

Haselsteiner, Horst: *Közép-Európa és a föderalizmus mint rendező elv*. In: *História* 15 (1993) 5-6: 43–45.

Haslinger, Peter: *Arad, November 1918. Oszkár Jászi und die Rumänen in Ungarn 1900 bis 1918*. Wien [é. m.] 1993.

Haslinger, Peter: Nationalismus und Regionalismus – Konflikt oder Koexistenz? In: *Regionale Bewegungen*, 267–274.

Heckmann, Friedrich: Ethnos, Demos und Nation, oder: Woher stammt die Intoleranz des Nationalstaats gegenüber ethnischen Minderheiten? In: *Minderheitenfragen in Südosteuropa*, 9–36.

Heinen, Armin: *Die Legion „Erzengel Michael“ in Rumänien. Ein Beitrag zum Problem des internationalen Faschismus*. München 1986.

Hetven év. A romániai magyarság története 1919–1989. Szerk. Diószegi László, R. Süle Andrea. Bp 1990.

Hoensch, Jörg K.: *Der ungarische Revisionismus und die Zerschlagung der Tschechoslowakei*. Tübingen 1967.

Holczhauser Vilmos: *Konsens und Konflikt. Die Begriffe des Politischen bei Carl Schmitt*. Berlin 1990.

Horváth Sz. Ferenc: *A romániai Országos Magyar Párt viszonya a jobboldali áramlatokhoz a harmincas években*. In: *Magyar Kisebbség [új sorozat]* 8 (2003) 2-3: 368–386.

Horváth Sz. Ferenc: *Az Erdélyi Lapok ideológiája. Zsidókérdés, katolikus antiszemitizmus és nemzetiszocializmus Erdélyben*. In: *Regio* 15 (2004) 3: 101–142.

Horváth Sz. Ferenc: Utak, tévutak, zsákutcák. Paál Árpád két világháború közti politikai nézeteiről. In: *Folyamatok a változásban. A hatalomváltások társadalmi hatásai Közép-Európában a XX. században*. Szerk. Ablonczy Balázs, Fedinec Csilla. Budapest 2005, 117–158.

Horváth Franz Sz.: Die Einstellung der ungarischen Minderheit Rumäniens zu Faschismus und Nationalsozialismus 1922–1940. In: *Der Einfluss von Faschismus und Nationalsozialismus auf Minderheiten in Ostmittel- und Südosteuropa*. Hg. Mariana Hausleitner, Harald Roth. München 2006, 133–132.

Horváth Franz Sz.: *Zwischen Ablehnung und Anpassung. Politische Strategien der ungarischen Minderheitselite in Rumänien 1931–1940*. München [megjelentik 2007-ben].

Hösch, Edgar: *Geschichte der Balkanländer. Von der Frühzeit bis zur Gegenwart*. München 1988.

Iacobescu, Mihai: *România și cooperarea intelectuală sub egida Societății Națiunilor (1919–1933)*. In: *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A. D. Xenopol* 21 (1984) 263–273.

Iacobescu, Mihai: *România și Societatea Națiunilor 1919–1929*. Bc [é. n., 1988].

Iancu, Gheorghe: *Considerații cu privire la rolul și locul Consiliului Dirigent în primii ani după Unire*. In: *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cl-N* 21 (1978) 51–65.

Iancu, Gheorghe – Neamțu, G.: *Contribuții documentare cu privire la organizarea și inaugurarea universității românești din Cluj (1919–1920)*. In: *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Historia* 30 (1985) 39–47.

Iancu, Gheorghe: Die administrativ-institutionelle Einfügung Transsilvaniens in den einheitlichen rumänischen Nationalstaat und die Demokratisierung des politischen Lebens (1918–1928). In: *Nouvelles études d'histoire. Publiées à l'occasion du XVIe Congrès International des Sciences Historiques, Stuttgart 1985*. Par les soins de Ștefan Pascu [é. m.]. Bc 1985, 119–128.

Iancu, Gheorghe: *The Ruling Council. The Integration of Transylvania into Romania 1918–1920*. Cl-N 1995.

Identitate transilvană – o „națiune de voință”? In: *Alterra* 9 (2003) 20/21: 236–262.

(-il): *Négy nyelven a humánium jegyében*. In: *Utunk* 22 (1967) 20: 4.

Illyés Elemér: *Nationale Minderheiten in Rumänien. Siebenbürgen im Wandel*. Wien 1981.

Imreh István: *Sokszínű erdélyiség*. In: *Korunk* [3. folyam] 2 (1991) 1279–1283.

Istoria dreptului românesc în trei volume. Coord. Ioan Ceterchi. II/2. Bc 1987.

Izsák József: *Asztalos István*. Bk 1967.

Joó Rudolf: *Etnikumok és regionalizmus Nyugat-Európában*. Budapest 1988.

Juhász Gyula: *Magyarország külpolitikája 1919–1945*. Bp 1988.

K.[ántor] L.[ajos]: *Demokráciánkat építjük*. In: *Korunk* [3. folyam] 1 (1990) 275–276.

Kántor Lajos: *Erős, sorsszerű parancs*. In: *Korunk* [3. folyam] 1 (1990) 294–304.

Kántor Lajos: *Itt valami más van. Erdélyi krónika 1911–1959*. Bp [é. n., 1991].

Kántor Lajos: „Írta: SK.” *Erdély és a pesti közvélemény*. In: *Magyar Nemzet*, 1995. december 30 [új közlés: Erdély és a pesti közvélemény. In: *Uó: Honos-hontalan. Két levél közt egy évtized. Esszék, publicisztikák*. Miskolc 1997, 207–210].

Kántor Lajos – Láng Gusztáv: *Romániai magyar irodalom 1944–1970*. Második, javított kiadás. A könyvészeti adalékot össze. Réthy Andor. Bk 1973.

Kardos József: Die Rolle der Idee von der Heiligen Krone in Ungarn in den Jahren 1919–1921. In: *Études historiques hongroises 1985*. Responsables de la publication Ferenc Glatz, Ervin Pamlényi. Bp 1985, 523–545.

Kardos József: *A Szentkorona-tan története (1919–1944)*. Bp 1987.

Kaser, Karl: *Handbuch der Regierungen Südosteuropas (1833–1980)*. II. Graz 1982.

Katus László: Die Magyaren. In: *Die Habsburgermonarchie 1848–1918. III/1: Die Völker des Reiches*. Hg. Adam Wandruszka, Peter Urbanitsch. Wien 1980, 410–488.

Kessler, Wolfgang: Kulturbeziehungen und Reisen. In: *Kulturbeziehungen in Mittel- und Osteuropa im 18. und 19. Jahrhundert. Festschrift für Heinz Ischreyt zum 65. Geburtstag*. Hg. Wolfgang Kessler [é. m.]. Berlin 1982, 263–281.

K[essler, Wolfgang]: [Recenzió = *Lengyel: Auf der Suche*]. In: *Mitteilungen der Bibliotheken und Dokumentationsstellen der Ost-, Ostmittel- und Südosteuropaforschung (ABDOS)* 14 (1994) 3: 21.

Király István: *Ady és a monarchia*. In: *Tegnapok és holnapok árján. Tanulmányok Adyról*. Szerk. Láng József. Bp 1977, 7–26.

Kisebbségi alternatívák. Kisebbségi kérdések megjelenítése a Magyar Kisebbségben (1995–2000). Szerk. Györgyjakab Izabella. Sepsiszentgyörgy 2002.

Knopp, Wolfgang: *Das Abklingen des Transsylvanismus als interkulturelles Phänomen*. In: *Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde* [4. folyam] 16 [87] (1993) 1: 60–67.

Köllő Károly: *Előszó* [1992]. In: *Saliga: A Kalotaszeg*, 217–218.

Köllő Károly: *Bánffy Miklós, az Erdélyi Lapok főszerkesztője (1912–1913)*. In: *Erdélyi Múzeum* 56 (1994) 3-4: 20–27.

Korunk: Építeni ezen a földön [1983]. In: *Korunk* [3. folyam] 1 (1990) 276.

Kosáry Domokos: *Ungarische politische Bestrebungen und die Probleme der Monarchie im Zeitalter des Dualismus*. In: *Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae* 17 (1971) 27–52.

Kosáry Domokos: *Az európai kis államok fejlődési típusai*. Bp 1990 [legújabb közlés in: *Uó: A magyar és európai politika történetéből. Tanulmányok*. Budapest 2001, 589–649].

Köteles Pál: *A transzilvánizmus és az erdélyi avantgarde*. In: *Confessio* 10 (1986) 3: 52–59.

Kovács Ferenc: *50 éve jelent meg a Cultura*. In: *Utunk* 29 (1974) 2: 1–2.

Kovács Ferenc: *Bitay Árpád. „...hogyan románok és magyarok jobban megismerjék egymást...”*. Bk 1977.

Kovács János: *A hőskorszak kezdetén*. In: *Magyar szó. Tavasz. 1919–1920*. Antológia. Össz., jegyz. ellátta és a bevezető tanulmányt írta -. Bk 1971, 5–91, 402–418.

Kovács János: *Aradi közbjáték*. In: *Genius. Új Genius. 1924–1925*. Antológia. Össz., a bev. tanulmányt írta és jegyz. ellátta -. Bk 1975, 5–48, 315–323.

Kovács-Bertrand Anikó: *Der ungarische Revisionismus nach dem Ersten Weltkrieg. Der publizistische Kampf gegen den Friedensvertrag von Trianon (1918–1931)*. München 1997.

Kövics Emma: *Die Frage der europäischen Einheit und die politische öffentliche Meinung in Ungarn*. In: *Das Parteienwesen Österreichs*

- und Ungarns in der Zwischenkriegszeit. Hg. Anna M. Drabek [é. m.]. Wien 1990, 211–226.
- Kroner, Michael: *Die Beziehungen zwischen den Siebenbürger Sachsen und den anderen deutschen Volksgruppen Rumäniens in den Jahren 1918– 1944. Betrachtungen zur Bildung eines rumäniendeutschen Gesamtbewußtseins.* In: *Südostdeutsche Vierteljahresblätter* 34 (1985) 33–39.
- Kroner, Michael: Die Nationalitätenpolitik Rumäniens 1918–1945. Mit besonderer Berücksichtigung der Siebenbürger Sachsen. In: *Die Deutschen in Rumänien heute. Das Schicksal der Siebenbürger Sachsen als schwindende nationale Minderheit.* München: Landsmannschaft der Siebenbürger Sachsen in Deutschland [é. n., 1987], 58–81.
- Kühl, Joachim: *Föderationspläne im Donauraum und in Ostmitteleuropa.* München 1958.
- Lackó Miklós: *Nemzeti kérdés, nemzettudat a két világháború között.* In: *Jelenkor* 29 (1986) 719–726.
- Láng Gusztáv: *Jegyzetek a transzilvanizmusról.* In: *Utunk* 28 (1973) 50: 3–4.
- Láng Gusztáv: *Levelek a közelmúltból.* In: *Utunk* 35 (1980) 14: 2.
- Láng Gusztáv: *Vidék, magyarság, Európa.* In: *Életünk* 21 (1984) 1202–1206.
- Láng Gusztáv: *Egy önmeghatározás tanulságai. Jegyzetek a transzilvanizmusról.* In: *Kortárs* 33 (1989) 8: 89–100 [új közlés in: *Uő: Kivándorló irodalom. Kísérletek.* Kv 1998, 5–27].
- Láng Gusztáv: Die sächsisch–ungarischen Beziehungen im Zeichen des Transsilvanismus. In: *Die siebenbürgisch-deutsche Literatur als Beispiel einer Regionalliteratur.* Hg. Anton Schwob, Brigitte Tontsch. Köln [é. m.] 1993, 197–207.
- Láng Gusztáv: Transzilvanizmus és magyarságtudat. In: *Szabédi napjai. Emlékezések, tudományos előadások Kolozsvárt 1992–1997.* Össz. Cseke Péter. A bev. Kántor Lajos írta. Kolozsvár 1998, 40–49.
- Láng Gusztáv – Balázs Imre József: *Vissza a Forrásokhoz. 8. A használhatóvá tett irodalmi hagyomány. Beszélgetés Láng Gusztávval.* Szerk. Balázs Imre József. In: *Helikon* 9 (1998) 23: 12–15.
- Láng Gusztáv – Demény Péter: *A transzilvanizmus és előzményei.* In: *Nyelvünk és Kultúránk* 33 (2003) 2: 67–70.
- Láng Gusztáv: *Expanzív erdélyiség.* In: *Székelyföld* 9 (2005) szeptember. <http://www.hargitakiado.ro/toc.php?szam=200509&id=526&d=2005/09/> (2006. április 18.).
- Láng Gusztáv – Boka László – Filep Tamás Gusztáv: *Az „erkölcsi ellenzék” nemzedéke. Interjú Láng Gusztávval.* In: *Korunk* [3. folyam] 17 (2006) 11: 47–66.
- K. Lengyel Zsolt: Zur interethnischen Rolle literarischer Übersetzungen. In: *Forschungskolloquium junger Akademiker.* Hg. Anton Schwob. München 1985, 65–71.
- K. Lengyel Zsolt: *Unternehmen Cultura. Eine Zeitschrift für deutsch–rumänisch–ungarische Verbindung zwischen Kultur und Politik in Klausenburg 1924.* München 1986 [Magister Artium-értekezés, gépírat].
- K. Lengyel Zsolt: *Kulturverbindung, Regionalismus, föderativer Kompromiß. Betrachtungen zur Geschichte des frühen Transsilvanismus 1918– 1928.* In: *Ungarn-Jahrbuch* 15 (1987) 50–73.
- K. Lengyel Zsolt: *Jászi, Isac és a dunai kultúrszövetség. Egy kudarcba fulladt kompromisszum anatómiájához.* In: *Új Látóhatár* 38 (1987) 25–34.
- K. Lengyel Zsolt: Die falsche Alternative. Zum Cultura-Modell der deutsch–rumänisch–ungarischen Verbindungen im Rumänien der Zwischenkriegszeit. In: *Forschungen über Siebenbürgen und seine Nachbarn. Festschrift für Attila T. Szabó und Zsigmond Jakó.* Hg. Kálmán Benda, Thomas von Bogyay, Horst Glassl, Zsolt K. Lengyel. II. München 1988, 91–102.
- K. Lengyel Zsolt: *A hamis alternatíva. A két világháború közötti Románia magyar–német–román kapcsolatainak Cultura-modelljéhez.* In: *Szabadelvű Unio* 2 (1990) tél: 25–29.
- K. Lengyel Zsolt: *Der Briefwechsel zwischen Oszkár Jászi und Emil Isac. Zu den Plänen einer donaueuropäischen Kulturföderation nach dem Ersten Weltkrieg.* In: *Kurier der Bochumer Gesellschaft für Rumänische Sprache und Literatur* 1990. 15: 78–90.
- K. Lengyel Zsolt: *Az elnapolt alternatíva. Paál Árpád és az erdélyi magyar autonómia 1919–1920.* In: *Korunk* [3. folyam] 2 (1991) 1265–1269.
- K. Lengyel Zsolt: *Jászi Oszkár román kapcsolatairól, kudarcairól.* In: *Új Magyarország* 1 (1991) 44: 11.
- K. Lengyel Zsolt: *„Östliche Schweiz” und Siebenbürgen. Aus der Geschichte der ungarischen Alternativvorstellungen zur groß-*

- rumänischen Staatsidee*. In: Siebenbürgische Semesterblätter 6 (1992) 112–130.
- K. Lengyel Zsolt: *Kulturális kapcsolatok, regionalizmus, szövetkezési kompromisszum. Szempontok a korai transzilvanizmus vizsgálatához 1918–1928*. In: Erdélyi Múzeum 54 (1992) 127–142.
- K. Lengyel Zsolt: *Kristóf György az erdélyiség és romániaiság kereszttüzében. Adalékok*. In: Korunk [3. folyam] 3 (1992) 8: 107–113.
- K. Lengyel Zsolt: *Auf der Suche nach dem Kompromiß. Ursprünge und Gestalten des frühen Transsilvanismus 1918–1928*. München 1993.
- K. Lengyel Zsolt: *Rumänische Rechtfertigung und magyarischer „Revisionismus“*. Anmerkungen zur siebenbürgischen Frage 1918–1992. In: Siebenbürgische Semesterblätter 7 (1993) 67–82.
- K. Lengyel Zsolt: *A meghiúsult kompromisszum. A húszas évek transzilvanizmusáról*. In: Magyar Szemle [új folyam] 2 (1993) 845–856.
- K. Lengyel Zsolt: *Von der Alternative zum Kompromiß. Zur Entstehungsgeschichte des Transsilvanismus 1919–1920*. In: *Régi és új peregrináció. Magyarok külföldön, külföldiek Magyarországon*. Szerk. Békési Imre [é. m.]. I. Bp–Szeged 1993, 186–193.
- K. Lengyel Zsolt: *Transzszilvanizmus és regionalizmus a húszas évek Erdélyében. Különbségek és hasonlóságok*. In: Korunk [3. folyam] 4 (1993) 6: 59–64 [másodközlés in: Szabédi napjai. Emlékezések, tudományos előadások Kolozsvárt 1992–1997. Össz. Cseke Péter. A bev. Kántor Lajos írta. Kolozsvár 1998, 50–62].
- K. Lengyel Zsolt: *Grundlinien der politischen Beziehungen zwischen Deutschen und Magyaren im Rumänien der zwanziger Jahre*. In: Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde 17 [88] (1994) 2: 172–198.
- K. Lengyel Zsolt: *Siebenbürgische Grenzgänger. Zur Geschichte des Transsilvanismus in den ersten Jahrzehnten des 20. Jahrhunderts*. In: neue literatur [új folyam] 1995. 3-4: 155–169.
- K. Lengyel Zsolt: *Kós Károly és a Kalotaszeg 1912. A 20. századi transzszilvanizmus kezdeteihez*. In: *Emlékkönyv Jakó Zsigmond nyolcvanadik születésnapjára. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnöksége megbízásából szerk. Kovács András, Sipos Gábor, Tonk Sándor*. Kv 1996, 346–376.
- K. Lengyel Zsolt: *A regionális öntudatosságtól a nemzeti öncélúsáig – és vissza. Makkai Sándor transzszilvanizmusáról*. In: Korunk [3. folyam] 8 (1997) 8: 110–121.
- K. Lengyel Zsolt: *Siebenbürgischer Regionalismus und zentralstaatliche Machtstrukturen im Rumänien der Zwischenkriegszeit*. In: *Politische Kultur in Ostmittel- und Südosteuropa im 19. und 20. Jahrhundert*. Hg. Werner Bramke, Thomas Adam. Leipzig 1999, 81–104.
- K. Lengyel Zsolt: *Politisches System und Minderheiten in Rumänien 1918–1989. Abriß über die inneren Integrationsprobleme des politischen und nationalen Unitarismus am Beispiel der Deutschen und Magyaren*. In: Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde 24 [95] (2001) 190–212.
- K. Lengyel Zsolt: *„Keleti Svájc” és Erdély 1918–1919. A nagyromán állameszme magyar alternatíváinak történetéhez [I–II]*. In: Korunk [3. folyam] 15 (2004) 1: 109–113; 2: 76–85.
- K. Lengyel Zsolt: *A korai transzszilvanizmus Románia-képéről. In: Nemzetiség – felelősség*, 109–138.
- Lenk, Kurt: *Ideologie/Ideologiekritik*. In: PWP I, 349–351.
- Leuştean, Lucian: *România, Ungaria și Tratatul de la Trianon 1918–1920*. Iași 2002.
- Leuştean, Lucian: *România și Ungaria în cadrul „Noii Europe” (1920–1923)*. Iași 2003.
- Leuştean, Lucian: *Rumänische Mehrheit und ungarische Minderheit in Siebenbürgen in den ersten Jahren der Zwischenkriegszeit*. In: *Südosteuropa im 20. Jahrhundert. Ethnostrukturen, Identitäten, Konflikte*. Hg. Flavius Solomon [é. m.]. Iași-Konstanz 2004, 99–108. *Lexikon zur Geschichte der Parteien in Europa*. Hg. Frank Wende. Stuttgart 1981.
- Lipcsey Ildikó: *A transzilvanizmus mint politikai koncepció*. In: Honismeret 24 (1996) 3: 13–19.
- Litván György: *„Magyar gondolat – szabad gondolat”. Nacionalizmus és progresszió a század eleji Magyarországon*. Bp 1978.
- Litván György: *Egy könyv időszerűsége*. In: Jászi Oszkár: *A nemzeti államok kialakulása és a nemzetiségi kérdés*. Válogatás. Bevezette, vál. és jegyz. ellátta Litván György. Bp 1986, 9–57.
- Litván György: *Jászi's Vienna Years and his Attempt to build Contacts with the Democratic Left in the Successor States*. In: *Danubian Historical Studies* 1 (1987) 3: 15–22.
- Litván György: *Oszkár Jászi's Danube Federation Theories*. In: *Geopolitics in the Danube Region. Hungarian Reconciliation Efforts, 1848–1998*. Ed. Ignác Romsics, Béla K. Király. Bp 1999, 227–242.

Litván György: Jászi Oszkár és a „jászizmus” Erdélyben. In: *Nemzetiség – felelősség*, 139–160.

Litván György: *Jászi Oszkár*. Budapest 2003.

Livezeanu, Irina: *Cultural Politics in Greater Romania. Regionalism, Nation Building and Ethnic Struggle, 1918–1930*. Ithaca-London 1995.

Lucinescu, Ioan Codruț: *România și problematica federală în secolul XX și în perspectiva aderării la Uniunea Europeană*. In: *Altera* 10 (2005) 25: 70–84.

Macartney, C.[arlile] A.[ylmer]: *National States and National Minorities*. London 1934.

Macartney, C.[arlile] A.[ylmer]: *Hungary and her Succesors. The Treaty of Trianon and its Consequences 1919–1937*. London [é. m.] 1937 [hasonmás kiadások: Oxford 1965, 1968].

Maghiarii din România și etica minoritară (1920–1940). Editori Lucian Nastasă, Levente Salat. Cluj 2003.

Magyar liberalizmus. Vál. Tókéczki László. Bp 1993.

Magyar történelmi fogalomtár. I–II. Szerk. Bán Péter. Bp 1989.

Maner, Hans-Christian: *Parlamentarismus in Rumänien (1930–1940). Demokratie im autoritären Umfeld*. München 1997.

Mariska Zoltán: *Apáthy István politikai szereplése és pere*. In: *Korunk* [3. folyam] 17 (2006) 3: 77–89.

Markel, Michael: [Recenzió = *Lengyel: Auf der Suche*]. In: *Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde* 18 [89] (1995) 2: 209–210.

Marosi Ildikó: Bevezető. In: *A Helikon és az Erdélyi Szépművés Céh levelesládája (1924–1944)*. Közzéteszi Marosi Ildikó. I. Bk 1980, 5–38.

Méliusz József: A Korunk irodalma [1966]. In: *Uő: Az új hagyományért*. Bk 1969, 111–122.

Mikó Imre: A magyar közélet húsz éve [1938]. In: *Balázs: Mikó*, 229–237.

Mikó Imre: *Huszonkét év. Az erdélyi magyarság politikai története 1918. december 1-től 1940. augusztus 30-ig*. Bp 1941 [hasonmás kiadás: Bern 1987].

Mikó Imre: Az erdélyi magyarság sorsa a világháború után. In: *Magyarok és románok*. Szerk. Deér József, Gáldi László. II. Bp 1944, 209–250.

Mikó Imre: Közös hagyományok fóruma [1965]. In: *Uő: Változatok egy témára. Tanulmányok*. Gáll Ernő bevezető tanulmányával. Bk 1981, 122–126.

Mikó Imre: Bánffy Miklós emberközelen [1975]. In: Bánffy Miklós: *Emlékeimből (1932). Huszonöt év (1945)*. Második, bővített kiadás. Dávid Gyula előszavával. Kolozsvár 2003, 363–382.

Mikó Imre: A Varju nemzetség. In: Kós: *Varju nemzetség* [1977], 5–28. *Minderheitenfragen in Südosteuropa. Beiträge der Internationalen Konferenz The Minority Question in Historical Perspective 1900–1990. Inter University Center, Dubrovnik, 8.-14. April 1991*. Hg. Gerhard Seewann. München 1992.

Miskolczy Ambrus: *Lélek és titok. „A mioritikus tér” mítosza avagy Lucian Blaga eszmevilágáról*. Budapest 1994.

Möckl, Karl: Föderalismus und Regionalismus im Europa des 19. und 20. Jahrhunderts. Eine Skizze. In: *Von der freien Gemeinde zum föderalistischen Europa*. Festschrift für Adolf Gasser zum 80. Geburtstag. Hg. Fried Esterbauer [é. m.]. Berlin 1983, 529–549.

Mócsy István I.: *The Effects of World War I. The Uprooted: Hungarian Refugees ant their Impact on Hungary’s Domestic Politics 1918–1921*. New York 1983.

Molnár Gusztáv: *A dokumentumok jegyzetei*. In: *NL* 245–263.

Molnár Gusztáv: *Az összetartozás szabadsága. Utóirat a Nem lehet-vi-tához*. In: *NL* 264–267.

Molnár Gusztáv: Önrendelkezési törekvések az „Észak-Erdélyi Köztársaság” idején. In: *Autonómia és integráció*. Szerk. -. Bp 1993, 92–139.

Mózes Huba: *Sajtó, kritika, irodalom. Kísérlet*. Bk 1983.

Müller, Hermann: *Minderheiten*. In: *Handlexikon zur Politik-4wissenschaft*. Hg. Wolfgang W. Mickel. München 1983, 300–309.

Murádin Jenő: *Fasiszták kerestetnek?* In: *Korunk* [3. folyam] 1 (1990) 326–328.

Muşat, Mircea – Ardeleanu, Ion: *România după Marea Unire*. II/1: 1918– 1933. Bc 1986.

Nagy Elemér: *Az építő Kós Károly*. Bp 1995.

Nagy György: *A kezdeti transzilvanizmusról. Eszmetörténeti vázlat*. In: *Korunk* [2. folyam] 32 (1973) 1652–1658.

Nagy György: *Gondolat és funkció. Bevezetés egy eszmetörténeti monográfiához*. In: *Korunk* [2. folyam] 36 (1977) 250–254.

- Nagy György: *Szimbolikus illusztráció és történelmi tartalom. Egy eszme és magatartásrendszer elsődleges összetevőiről*. In: Korunk [2. folyam] 40 (1981) 739–744 [új közlés in: Uő: *Eszmék*, 38–50, 392–393].
- Nagy György: *Kós Károly Sztambulban*. In: Korunk [3. folyam] 2 (1991) 836–847 [új közlés in: Uő: *Eszmék*, 53–71, 394–395].
- Nagy György: *Kós Károly törökföldi írásairól, avagy egy tisztességes művelődéskoncepció körvonalai*. In: Helikon 2 (1991) 46: 1, 10; 47: 10; 48: 9 [új közlés in: Uő: *Eszmék*, 118–140, 402–404].
- Nagy György: *A kisebbségi helytállástól a közösségi desirabilitásig és vissza. A transzszilvanista ideológiáról*. In: Korunk [3. folyam] 4 (1993) 1: 18–32 [új közlés in: Uő: *Eszmék*, 7–37, 387–392].
- Nagy György: *Korszerűtlen példázat a helyzet hatalmáról és a szellem tisztességéről. Kós Károly és a Termés 1943-as ankétja*. In: *Szabédi napjai. Emlékezések, tudományos előadások Kolozsvárt 1992–1997*. Össz. Cseke Péter. A bev. Kántor Lajos írta. Kolozsvár 1998, 63–83 [új közlés in: Uő: *Eszmék*, 141–161, 404–405].
- Nagy György: *A Kiáltó szó és előzményei*. In: Uő: *Eszmék*, 72–117, 395–402 [első közlés: Erdélyi magyar szellemi élet a két háború között (1918–1940). In: Korunk [3. folyam] 10 (1999) 2: 108–116; 3: 93–104; 5: 102–109; harmadközlés: Erdélyi magyar szellemi élet 1918–1921 között. In: *Filozófia és kultúra. Írások a modern magyar művelődéstörténet köréből*. Szerk. Lackó Miklós. Budapest 2001, 165–195].
- Nagy György: *Eszmék, intézmények és ideológiák Erdélyben. Tanulmányok (1973–1998)*. Kolozsvár 1999.
- Nagy Lajos: *A kisebbségek alkotmányjogi helyzete Nagyromániában*. Kv 1944 [hasonmás kiadás: Székelyudvarhely 1994].
- Nagy Róbert: *Egység és partikularizmusok a román nemzetfejlődésben*. In: *Nemzeti és regionális identitás Közép-Európában*. Szerk. Ábrahám Barna [é. m.]. Piliscsaba 2003, 150–180.
- L. Nagy Zsuzsa: *A magyarországi és erdélyi szabadkőművesség kapcsolatai a két világháború között*. In: *Tanulmányok Erdély történetéről*. Szakmai konferencia Debrecenben, 1987. október 9–10. Szerk. Rácz István. Bp 1988, 151–159.
- Neagoe, Stelian: *Viața universitară clujeană interbelică (Triumful rațiunii împotriva violenței)*. I–II. Cl-N 1980.
- Nedelea, Marin: *Aspecte ale vieții politice din România în anii 1922–1926. Politica guvernului liberal. Regrupări în rîndul partidelor burgheze*. Bc 1987.
- Nemzetiség – felelősség. Írások Gáll Ernő emlékére*. Szerk. Földes György, Gálfalvi Zsolt. Bp 2005.
- Nistor, Ioan Silviu: *L'Unification institutionelle et administrative de la Roumanie parachevée*. In: *Nouvelles études d'histoire. Publiées à l'occasion du XVIe Congrès International des Sciences Historiques, Stuttgart 1985*. Par les soins de Ștefan Pascu [é. m.]. Bc 1985, 129–143.
- Oberreuter, Heinrich: *Autonomie*. In: *Staatslexikon. Recht – Wirtschaft – Gesellschaft*. Hg. Görres-Gesellschaft. I. Freiburg [é. m.] 1985, 490–493.
- Ormos Mária: *Padovától Trianonig 1918–1920*. Bp 1983.
- Păcurariu, Francisc: *România și maghiarii de-a lungul veacurilor. Paralelisme, interferențe, convergențe și contradicții în cursul istoriei*. Bc 1988.
- Pál Balázs: *Kós Károly*. Bp 1983.
- Pană, Virgil: *Minoritățile etnice din Transilvania între anii 1918–1940. Drepturi și privilegii*. Tg.-Mureș 1996.
- Pascu, Ștefan: *Făurirea statului național unitar român*. I–II. Bc 1983.
- Pearson, Raymond: *National Minorities in Eastern Europe 1848–1945*. New York 1983.
- Pham-Thi-Tu: *La coopération intellectuelle sous la Société des Nations*. Genève–Paris 1964.
- Pomogáts Béla: *A transzilvanizmus. Az Erdélyi Helikon ideológiája*. Bp 1983.
- Pomogáts Béla: *Álom a vár alatt. Áprily Lajos és a transzilvanizmus*. In: *Életünk* 26 (1988) 163–167.
- Pomogáts Béla: *Aspirations des Hongrois de la Transylvanie vers l'autonomie 1918–1921*. In: *Forschungen über Siebenbürgen und seine Nachbarn. Festschrift für Attila T. Szabó und Zsigmond Jakó*. Hg. Kálmán Benda, Thomas von Bogyay, Horst Glassl, Zsolt K. Lengyel. II. München 1988, 81–90.
- Pomogáts Béla: *Erdélyi gondolat – erdélyi irodalom [1994]*. In: Uő: *Párbeszéd anyanyelven. Tanulmányok és cikkek a magyar irodalomról és az anyanyelvi mozgalomról*. Bp 1998, 88–106.
- Pomogáts Béla: *Erdély hűségében. Tanulmányok és előadások*. Csíkszereda 2002.
- Pomogáts Béla: *Az erdélyi gondolat nyolc évtizede*. In: *Jelszó és mítosz*, 15–101.

- Pomogáts Béla: *Erdélyi összefogás – egy újsághír margójára*. In: Kisebbségkutatás 13 (2004) 627–634.
- Preda, Dumitru: *În apărarea României Mari*. Transilvania și relațiile româno-ungare până la 15 aprilie 1919. In: *În apărarea României Mari. Campania armatei române din 1918–1919*. Coord. Dumitru Preda. București 1994, 114–206.
- PWP = *Pipers Wörterbuch zur Politik. I: Politikwissenschaft. Theorien – Methoden – Begriffe*. Hg. Dieter Nohlen, Rainer Olaf Schultze. München-Zürich ¹1985, ³1989; *II: Westliche Industriegesellschaften. Wirtschaft – Gesellschaft – Politik*. Hg. Manfred G. Schmidt. München-Zürich 1983.
- Rácz Győző: Egy irodalomtörténet esztétikája és ideológiája. In: *Uő: Értelem és szépség. Esszék, tanulmányok, kritikák*. Bk 1972, 310–324.
- Rácz Győző: A legendától a valóságig. Tóth Sándor Gaál Gábor-tanulmányáról. In: *Uő: A lírától a metafizikáig. Esszék, tanulmányok, kritikák*. Bk 1976, 84–111.
- Raffay Ernő: *Erdély 1918–1919*. Bp 1987.
- Reinerth, Karl M.: *Zur politischen Entwicklung der Deutschen in Rumänien 1918–1928. Aus einer siebenbürgisch-sächsischen Sicht*. Bad Tölz 1993.
- Reissert, Bernd: *Föderalismus*. In: PWP I, 238–244.
- Regionale Bewegungen und Regionalismen in europäischen Zwischenräumen seit der Mitte des 19. Jahrhunderts*. Hg. Philipp Ther [é. m.]. Marburg 2003.
- Regionalismus. Phänomen – Planungsmittel – Herausforderung für Europa. Eine Einführung*. [Hg.] Fried Esterbauer. München 1978.
- Ritoók János: *Kettős tükör. A magyar–szász együttélés múltjából és a két világháború közötti irodalmi kapcsolatok történetéből*. Bk 1980.
- RMIL = *Romániai magyar irodalmi lexikon. Szépirodalom, közírás, tudományos irodalom, művelődés*. I-II. Főszerk. Balogh Edgár. Bk 1981, 1991; III-IV. Főszerk. Dávid Gyula. Bk 1994, Kv-Bk 2002.
- Romsics Ignác: *Graf István Bethlens Konzeption eines unabhängigen oder autonomen Siebenbürgens*. In: *Ungarn-Jahrbuch* 15 (1987) 74–93.
- Romsics Ignác: *Gróf Bethlen István politikai pályája 1901–1921*. Bp 1987.
- Romsics Ignác: *A Tanácsköztársaság társadalmi és tömegbázisa*. In: *Palócföld* 23 (1989) 1: 5–12.
- Romsics Ignác: *Bethlen István. Politikai életrajz*. Bp ¹1991 [2., átdolgozott kiadás: Bp 1999].
- Romsics Ignác: *Olaszország és a román–magyar megegyezés terve, 1918–1938*. In: *Uő: Helyünk és sorsunk a Duna-medencében*. Bp 1996, 132–176.
- Romsics Ignác: *Trianon és a magyar politikai gondolkodás*. In: *Emlékkönyv L. Nagy Zsuzsa 70. születésnapjára*. Szerk. Angi János, Barta János. Bp 2000, 411–421.
- Romsics Ignác: *A független vagy autonóm Erdély terve a magyar és a nemzetközi politikában 1919–1945*. In: *Korunk* [3. folyam] 12 (2001) 11: 90–102.
- Romsics Ignác: *Nation and State in Modern Hungarian History*. In: *The Hungarian Quarterly* 42 (2001) Winter: 37–60.
- Romsics Ignác: *Magyar békeelképzelések a második világháború végén*. In: *Korunk* [3. folyam] 17 (2006) 2: 11–17.
- Rothschild, Joseph: *East Central Europe between the Two World Wars*. Washington 1974.
- Sachelarie, Ovid – Georgescu, Valentin Al.: *Unirea din 1918 și problema unificării legislației*. In: *Studii. Revista de istorie* 21 (1968) 1184–1198.
- Saizu, I.: *Opinii din perioada 1922–1928 privitoare la dezvoltarea economiei naționale*. In: *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A. D. Xenopol* 9 (1972) 381–401.
- Sălăgean, Marcela Vultur: *Considérations sur la présence des troupes soviétiques dans la Transylvanie du Nord*. In: *Transylvanian Review* 5 (1996) 4: 40–45.
- Sallanz, Josef: [Recenzió = *Lengyel: Auf der Suche*]. In: *Halbasien* 5 (1995) 1: 95–98.
- Salvan, Florin – Salcă, Horia: *Dr. Alexandru Vaida Voevod, europeanul. 1872–1920*. Brașov 2002.
- Sárréti Sándor: *A transzilvanizmus fogalmáról*. In: *Tiszatáj* 28 (1974) 8: 54–57.
- Sas Péter: *Kilenc évtized*. In: *„Kőből, fából házat... igékből várat”*, 259–300.
- Sas Péter: *Kós Károly levelezésének a történelmi háttere*. In: *Kós Károly levelezése*, 7–37.
- Sata Kinga-Koretta: *The Idea of the „Nation” in Transylvaniam*. In: *Nation-Building and Contested Identities: Romanian and Hungarian Case Studies*. Ed. Balázs Trencsényi [é. m.]. Bp/Iași 2001, 42–60.

- Schaser, Angelika: [Recenzió = Lengyel: *Auf der Suche*]. In: *Südost-Forschungen* 54 (1995) 429–431.
- Schaser, Angelika: Trans(s)ilvanismus. In: *Lexikon zur Geschichte Südosteuropas*. Hg. Edgar Hösch [é. m.]. Wien [é. m.] 2004, 688.
- Schenker, Harald: [Recenzió = Lengyel: *Auf der Suche*]. In: *Südosteuropa-Mitteilungen* 36 (1996) 191–192.
- Schlett István: *A magyar politikai gondolkodás története. II/1: A liberalizmus Magyarországon*. Bp 1999.
- Schmitt, Carl: *Der Begriff des Politischen. Text von 1932 mit einem Vorwort und drei Corollarien*. Berlin 1979.
- Schmitz, Ulrich – Rammstedt, Angela: Gegenseitige – einseitige Kommunikation. In: *Lexikon zur Soziologie*. Hg. Werner Fuchs [é. m.]. Opladen 1978, 398–399.
- Schuller-Anger, Horst: *Kritik und Literaturbetrachtung im Klingsor*. In: *Forschungen zur Volks- und Landeskunde* 30 (1987) 2: 68–78.
- Schuller-Anger, Horst: *Kontakt und Wirkung. Literarische Tendenzen in der siebenbürgischen Kulturzeitschrift Klingsor*. Bukarest 1994.
- Schultze, Rainer-Olaf: *Föderalismus*. In: PWP II, 93–106.
- Schultze, Rainer-Olaf – Sturm, Roland: *Regionalismus*. In: PWP II, 380–390.
- Scurtu, Ioan: *Political Parties in Romania after Parliamentary Elections, 1919–1937*. In: Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A. D. Xenopol 17 (1980) 63–90.
- Seewann, Gerhard: Ungarische und deutsche Minderheiten im Donau-Karpatenbecken 1918–1980: Ein typologischer Vergleich ihrer Entwicklung. In: *Aspekte ethnischer Identität*, 395–409.
- Seton-Watson, Hugh: *Eastern Europe between the Wars 1918–1941*. New York/London 1967.
- S.[onnevend] P.[éter]: [Recenzió = Lengyel: *Auf der Suche*]. In: *Kisebbségkutatás* 4 (1995) 1: 101–104.
- Sontheimer, Kurt: *Pluralismus*. In: *Staat und Politik*. Hg. Ernst Fraenkel, Karl Dietrich Bracher. Neuausgabe. Frankfurt am Main 1974, 254–259.
- Stark Tamás: *Út a békeszerződéshez*. In: *Századok* 127 (1993) 781–851.
- Sterbling, Anton: [Recenzió = Lengyel: *Auf der Suche*]. In: *Südostdeutsche Vierteljahresblätter* 44 (1995) 4: 360–361.
- Știrban, Marcel: *Aspecte ale problemei agrare în presa românească din Transilvania (1919–1921)*. In: Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cl 14 (1971) 215–227.
- Szabó Zsolt: *A politikus Kós Károly*. In: *Kalotaszeg [új folyam]* 2 (1991) 1: 4.
- Szabó Zsolt: Előszó. In: *Benedek Elek irodalmi levelezése*, IV, 5–16.
- Szakály Sándor: *A Magyarországi Tanácsköztársaság Vörös Hadseregének tisztikara*. In: *Palócföld* 23 (1989) 1: 13–21.
- Szarka László: *A méltányos nemzeti elhatárolódás lehetősége 1918 végén. A Jászi-féle nemzetiségi minisztérium tevékenységéről*. In: *Regio* 1 (1990) 1: 49–65.
- Szarka László: Autonómiaelképzelések a kisebbségi magyar pártok két világháború közötti politikájában. In: *Hatalom és társadalom a XX. századi magyar történelemben*. Szerk. Valuch Tibor. Bp 1995, 250–254.
- Szarka László: Keleti Svájc – illúzió vagy utópia? A Károlyi-kormány Nemzeti Minisztériumának működése. [Függelék:] A Jászi-féle Nemzetiségi Minisztérium „Keleti Svájc”-tervezetének fennmaradt vázlata. In: Uő: *Duna-táji dilemmák. Nemzeti kisebbségek – kisebbségi politika a 20. századi Kelet-Közép-Európában*. Bp 1998, 113–125, 281–284.
- Szarka László: Nationale Regionen in Ungarn und die Kantons- und Autonomiepläne von Oszkár Jászi im Winter 1918–1919. In: *Region und Umbruch 1918. Zur Geschichte alternativer Ordnungsversuche*. Hg. Harald Heppner, Eduard Staudinger. Frankfurt am Main [é. m.] 2001, 97–108.
- Szász Béla: Önkormányzati törekvések az erdélyi magyarság szolgálatában. In: *Jancsó Benedek emlékkönyv*. Szerk. Asztalos Miklós. Bp 1931, 277–290.
- Szász Zoltán: Forradalmak és nemzeti mozgalmak a monarchia összeomlása után (1918–1919). In: *Erdély története három kötetben*. Főszerk. Köpeczi Béla. III. Bp 1986, 1701–1732.
- Szász Zoltán: Die ungarischen Siebenbürgen-Pläne (1918–1920). In: *Region und Umbruch 1918. Zur Geschichte alternativer Ordnungsversuche*. Hg. Harald Heppner, Eduard Staudinger. Frankfurt am Main [é. m.] 2001, 109–117.
- Szávai Géza: *Helyzettudat és irodalom*. Kv-N 1980.
- Szegedi Edith: Ansätze zum interethnischen Dialog in Rumänien 1918–1940 und 1990. In: *Minderheitenfragen in Südosteuropa*, 309–326.
- Szekfű Gyula: *Három nemzedék és ami utána következik*. Bp 1934 [hasonmás kiadás: Bp 1989].

Szócs István: Az Ördögsekér és Makkai Sándor. In: Makkai Sándor: *Ördögsekér*. Erdélyi regény. Bk 1979, 5–34.

Ther, Philipp: Einleitung: Sprachliche, kulturelle und ethnische „Zwischenräume“ als Zugang zu einer transnationalen Geschichte Europas. In: *Regionale Bewegungen*, IX–XXIX.

Tilkovszky Loránt: [Recenzió = Lengyel: *Auf der Suche*]. In: *Századok* 130 (1996) 197–198.

Tizenegyek. Egy antológia elő- és utóélete (1923–2003). Közzéteszi Cseke Péter. Kv 2003.

Todor, Avram P.: *Confluente literare româno-maghiare*. Îngrijirea ediției, note și prefață de Dávid Gyula. București 1983.

Tolnai Gábor: Erdély magyar irodalmi élete [1933]. In: *Uő: Fejedelmi Erdély. Tizenhat tanulmány*. Bp 1984, 283–373.

Tordai Zádor: *Örömmel útam. Kós Károlynak*. In: *Kortárs* 15 (1971) 1548–1568.

Tordai Zádor: *Provincialismo o cultura regionale: l'esempi della Transilvania*. In: *Rivista di Studi Ungheresi* 1987/2: 27–40.

Török Zsuzsanna: Transylvaniam: A Politics of Wise Balance? Minority Regionalism in Interwar Romania (1918–1940). In: *Regionale Bewegungen*, 127–144.

Tóth Andrej: *A Huszár-kormány meghívása a párizsi békekonferenciára (1919. december – 1920. január)*. In: *Századok* 139 (2005) 1477–1496.

Tóth Pál Péter: *Messiasok*. Bp 1987.

Tóth Sándor: *G. G. Tanulmány Gaál Gáborról, a Korunk szerkesztőjéről*. Bk 1971.

Tóth Sándor: A Gaál-monográfia szerzője a *Korunk* kérdéseire válaszol. In: *Korunk évkönyv 1973. Tanulmányok a romániai magyar tudományosság műhelyéből*. Kv 1973, 41–52.

Tóth Sándor: *Dicsőséges kudaraink a diktatúra korszakából. Gaál Gábor sorsa és utóélete Romániában 1946–1986*. Budapest 1997.

Tóth Sándor: A transzszilvanizmus színeváltozásáról. In: *Források és stratégiák. Szimpózium*. Szerk. Bárdi Nándor. Csíkszereda 1999, 114–123.

Vaida, Mircea: *Sextil Pușcariu, critic și istoric literar*. Cl 1972.

Vajk Ilona: *Móricz Zsigmond és Kós Károly találkozásai*. In: *Acta Historiae Litterarum Hungaricarum* 26 (1990) 201–216.

Vallasek Júlia: *Elváltozott világ. Az erdélyi magyar irodalom 1940–44 között*. Debrecen 2004.

Varró János: *A romániai magyar irodalom előzményei*. In: *Igaz Szó* 16 (1968) 112–123.

Varró János: *Kós Károly, a szépíró. Kismonográfia*. Kv 1973.

Varró János: A százéves Kós Károly elbeszéléseiről. In: Kós Károly: *A havas. Elbeszélések és a Budai Nagy Antal című dráma*. Vál., előszóval és függelékkal ellátta Varró János. Kv-N 1983, 5–32.

Veress Dániel: *Bánffy Miklós*. In: *RMIL* I, 154–157.

Vezér Erzsébet: *Emil Isac és a magyar progresszió. Levelezése Jászi Oszkárral*. In: *Korunk* [2. folyam] 37 (1978) 642–646.

Viefhaus, Erwin: *Die Minderheitenfrage und die Entstehung der Minderheitenschutzverträge auf der Pariser Friedenskonferenz 1919. Eine Studie zur Geschichte des Nationalitätenproblems im 19. und 20. Jahrhundert*. Würzburg 1960.

Viefhaus, Erwin: Die Nationalitätenfrage in den ostmitteleuropäischen Nationalstaaten nach 1919. In: *Studien zur Geschichtsschreibung im 19. und 20. Jahrhundert*. Hg. Paul Philippi. Köln–Graz 1967, 147–170.

Vincze Gábor: *A kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem felszámolása 1919-ben*. In: *Pro Minoritate* 2004. nyár: 130–155.

Visy Zsolt: *Kós Károly és a transzszilvanizmus*. In: *Nyelvünk és Kultúránk* 32 (2002) 1: 5–18.

Vita Zsigmond: Magyar irodalmi előadások Välenii de Muntén 1935 után. In: *Uő: Művelődés és népszolgálat. Tanulmányok*. Bk 1983, 258–276.

Wierer, Rudolf: *Der Föderalismus im Donauraum*. Graz–Köln 1960.

Wittstock, Joachim: Der Kulturbegriff in der siebenbürgisch-sächsischen Essayistik nach 1918. In: *Beiträge zur deutschen Literatur in Rumänien seit 1918*. Hg. Anton Schwob. München 1985, 151–159.

Wittstock, Joachim: *Über den Transsylvanismus. Einiges vom geistigen Erbe des 19. Jahrhunderts in der siebenbürgischen Literatur nach 1900*. In: *Der gemeinsame Weg* 1992. 68: 10–13 [magyarul rövidítve: A transzszilvanizmusról – német szemmel. In: *Látó* 3 (1992) 1: 69–72].

Zach, Cornelius R.: *Schwerpunkte siebenbürgisch-sächsischer Beziehungen zum rumänischen Staat 1920–1930*. In: *Ungarn-Jahrbuch* 16 (1988) 72–81.

Zaciu, Mircea: *Reviste uitate: Cultura* [I–II]. In: *Tribuna* 11 (1967) 17: 3; 18: 3 [új közlés: *Reviste ardeleni în perioada interbelică*. In: *Uő: Ca o imensă scenă*, 31–49, itt 31–39].

Zaciu, Mircea: *Cuvânt înainte*. In: *Uő: Ca o imensă scenă*, 9–10.

Zaciu, Mircea: Lucian Blaga. In: Uő: *Ca o imensă scenă*, 358–421.
Zaciu, Mircea: *Ca o imensă scenă, Transilvania...* București 1996.
Zeidler Miklós: *A revíziós gondolat*. Bp 2001.
Ziebura, Gilbert: Legitimität. In: *Staat und Politik*. Hg. Ernst Fraenkel,
Karl-Dietrich Bracher. Neuausgabe. Frankfurt am Main 1974,
180–182.

Mutató¹

- Ady Endre (1877–1919) 44, 46,
50–51, 62, 64, 91, 95, 221, 230
Agărbiceanu, Ion (1882–1962) 21–22
Alkotmánypárt 44
Alsó-Fehér vármegye 49
Ammende, Ewald (1893–1936) 11,
14
Apáczai Csere János (1625–1659)
288
Apáthy István (1863–1922) 44, 73,
77–81, 83, 89, 290
Apponyi Albert gróf (1846–1933) 62
Április [Jékely] Lajos (1887–1967)
36
Arad 13, 43, 74–75, 85, 140, 142,
180, 213
Asociațiunea Transilvană pentru
Literatura Română și Cultura
Poporului Român (ASTRA) 48,
50
Auger, Yves (?-?) 152
Averescu, Alexandru (1859–1938)
17, 146, 149, 226, 238
Bajcsy-Zsilinszky [Zsilinszky] End-
re (1886–1944) 304
Balázsfalva 50
Balogh Arthur (1866–1951)
124–126, 228, 233, 246, 302
Balogh Edgár (1906–1996) 36–38,
68–69
Bánffy [Kisbán] Miklós gróf (1873–
1950) 36, 53–56, 249, 250, 303
Bánffyhunrad 34, 227
Banu, Constantin (1873-?) 152, 155
Bárdi Nándor 265–267, 290–291
Bécs 10, 27, 63, 143, 196
Békés (vár)megye 102
Benedek Elek (1859–1929) 284,
294, 296
Benkő Samu 50, 71, 289
Beöthy Zsolt (1848–1922) 189
Berinkei Dénes (1871–1944) 84
Bern 10
Bernády György (1864–1938) 252
Berthelot, Henri Mathias (1866–
1931) 79
Bethlen Gábor (1580–1629) 193,
194, 196, 205, 207, 210, 216, 230
Bethlen György gróf (1888–1968)
197, 248, 252, 265–266
Bethlen István gróf (1874–1946)
43, 73, 99, 187, 228, 260
Bibó István (1911–1979) 206–207,
304
Bíró Béla 296
Bitay Árpád (1896–1937) 186, 192

1 Ez a jegyzék a kötetben szereplő személyek, intézmények, helységek és (vár)me-
gyék nevét gyűjti egybe. Nem tartalmazza a *Cultura* repertóriumának, valamint
a függelékbeli tájékoztató és könyvészet anyagát. Az életrajzi adatok a társkötet
mutatójának (K. Lengyel: *Auf der Suche*, 459–470), az újabb keletűek e tanulmány-
gyűjtemény forrásaiból származnak. A dőlten szedett oldalszámok csak lapalji
jegyzetekben, nem bibliográfiai címléírásokban előforduló nevekre utalnak.

- Blaga, Lucian (1895–1961) 152, 299, 300
 Bocholier, François 291
 Bocskai István (1557–1606) 196
 Bologa, Valeriu (1892–1971) 152, 155
 Böngérfi Géza (?-?) 34
 Brandsch, Rudolf (1880–1953) 10–11, 14, 227, 253
 Brassó 13, 47, 142
 Brătianu, Ion I. C. (1864–1927) 146, 148, 225
 Budapest 27, 47, 50, 56, 91, 103, 147, 188, 228, 231, 261
Budapesti Hírlap 49, 50, 52, 63
 Buday Árpád (1879–1937) 147, 160, 183, 187
 Bukarest 12, 27, 47, 180, 261
- Calcutta 9, 144
Cele Trei Crișuri 20, 31
 Codârcea, Corneliu (1894?) 270
 Collegium Academicum [Nagyenyed] 194
Cultura 151–178, 184, 186, 189, 272–273, 299
 Czine Mihály (1929–1999) 36
 Csanád (vár)megye 102
 Csernovic 12, 17
 Csík (vár)megye 101, 104
 Csucs 47
- Dacoromania* 155
 Dávid [Hertel] Ferenc (1526 körül–1579) 288
 Deák Ferenc (1803–1876) 106
 Debreczeni László (1903–1986) 35
 Déva 79
 Dózsa Endre (1857–1944) 43, 221
 Duca, Ion G. (1879–1933) 146
 Dunamelléki Református Egyházkerület 196
- Egységesítő és Tehermentesítő Regionális Bizottság (*Comisie Regională pentru Unificare și Descărcare*) 17
 Eötvös József báró (1813–1871) 106
 Erdei Ferenc (1910–1971) 206
Erdélyi Fiatalok 24, 35, 200
Erdélyi Helikon 24, 35–36, 112, 135, 235, 248, 253, 293, 299
Erdélyi Irodalmi Szemle 147, 182, 187, 248
 Erdélyi Irodalmi Társaság 43, 55–56, 184, 190, 221
Erdélyi Lapok 40, 43, 56–57
 Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) 43–44, 49–50, 221
 Erdélyi Múzeum-Egyesület 184, 190
 Erdélyi Néppárt 227 @ Magyar Néppárt
 Erdélyi Párt 302–303
 Erdélyi Református Egyházkerület 196
Erdélyi Szemle 53, 57, 64, 90–91, 223, 230
 Erdélyi Szépmíves Céh 67, 248
 Erdélyi Szövetség 43–44, 119, 221
 Európai Német Népcsoportok Szövetsége (*Verband der Deutschen Volksgruppen in Europa*) 11
- Fábián Ernő (1934–2001) 25, 268–269, 292
 Fassel, Horst 272
 I. Ferdinánd (1865–1927) 82, 197
 Filep Tamás Gusztáv 267
 Firenze 9, 144
 Függetlenségi Párt 43, 119
- Gaál [Gál] Gábor (1891–1954) 179, 191, 244, 292
 Gáll Ernő (1917–2000) 25, 39–40, 70, 110–112, 136, 293
 Gelei József (1885–1952) 183
 Genf 10, 156, 157
Genius 180
 Goga, Octavian (1881–1938) 8, 21–22, 31, 141, 146
 Granpierre Emil (1876–1938) 81, 83, 124–127, 135, 183, 232–233, 246, 252
 Gyárfás Elemér (1884–1945) 19, 44, 99, 228, 246, 262, 288
 Cs. Gyimesi Éva 71, 269, 280
 György Béla 266, 293, 298
 Gyulafehérvár 193
- Háromszék (vár)megye 101, 214
 Heltai Gáspár [Helth, Kaspar] (1510 körül–1574 körül) 288
 Hivatalok Egységesítésének és Tehermentesítésének Központi Bizottsága (*Comisie Centrală pentru Unificarea și Descărcarea Serviciilor*) 17
 Hock János (1859–1936) 162
 Holnap Társaság 44, 46
 Honterus Gimnázium 152
 Horthy Miklós (1868–1957) 36, 139, 143, 145, 148
 Horváth Szabolcs Ferenc 300
Huszadik Század 44, 140
- Iași 277
 Ibrăileanu, Garabet (1871–1936) 31
 Iliá Mihály 41
Înfrățirea 22
 Intellektuális Együttműködés Nemzetközi Intézete (*Institut Internațional de Cooperațiune Intellectuelle*) 10, 145
- Intellektuális Együttműködés Szervezete (*Organisation de Coopération Intellectuelle*) 10, 156
 Iorga, Nicolae (1871–1940) 7, 155
 Isac, Emil (1886–1954) 9, 139–141, 143–145, 149–150, 270
- Jakabffy Elemér (1881–1963) 243, 246, 249, 252, 288
 Jakó Zsigmond 265
 Jancsó Béla (1903–1967) 200
 Jancsó Benedek (1854–1930) 263, 281
 Janovics Jenő (1872–1944) 147
 Jára 47
 Jászi Oszkár (1875–1957) 14, 73, 78, 82, 89–90, 140–146, 148–150, 223, 230, 237, 290, 297
 Joó Rudolf (1946–2002) 276
 Jósika Samu báró (1848–1923) 125, 231–232, 248
 Juhász Gyula (1930–1993) 265
- Kádár Imre (1894–1972) 13, 146
Kalotaszeg 33–41, 45–59, 61–62, 68, 70–71, 221
 Kántor Lajos 50, 51
 Károlyi Mihály gróf (1875–1955) 73–75, 78–79, 83–84, 124
 Kelet Irodalmi és Művészeti Társaság 58
Keleti Újság 118, 121, 229
 Kelet-Magyarországi Főköormánybiztosság 77–79, 81–82, 92, 223–224, 290
 Kemény Zsigmond báró (1814–1875) 288
 Kisbán Miklós 36 @ Bánffy Miklós gróf
 Kisinyov 17
 Kis-Küküllő vármegye 44, 99

- Klebensberg Kunó gróf (1875–1932) 56
Klingsor 241, 253
 Kolozs (vár)megye 43, 54, 83, 221
 Kolozsvár 13, 17, 47, 54, 77, 79–80, 83, 90, 95, 103, 121, 124, 142–143, 155, 182–183, 188, 202, 221, 228, 231, 261, 272
 Kolozsvári román egyetem (*Universitatea Daciei Superioare*) 152, 183
Kolozsvári Szemle 57
 Konstanca 180
 Konstantinápoly 196
 Kormányzótanács (*Consiliul Dirigent*) 17, 29, 86, 100
Kortárs 33, 36
Korunk 36, 41, 68, 180, 244, 292
 Kós Károly (1883–1977) 12–13, 16, 18–19, 33–41, 45–71, 89, 112, 121, 127, 130, 137, 146, 208, 221, 222, 224, 228, 236, 257, 282–284, 288–289, 294, 295–296, 301
 Kossuth Lajos (1802–1894) 55
 Kovács János (1921–1997) 179, 190–191, 192
 Kovács Kálmán (1913–?) 206
 Köllő [Engel] Károly (1923–2002) 40
 Krenner Miklós [Spectator] (1875–1968) 257
 Kristóf György (1878–1965) 152, 158, 159, 160, 163, 179–180, 182–185, 187–191, 244, 302
 Kriza János (1811–1875) 288
 Kuncz Aladár (1886–1931) 36
 Láng Gusztáv 25, 39, 284
 Lansing, Robert (1864–1928) 87
 Lapedatu, Alexandru (1876–1954) 154
 Leuştean, Lucian 277–279
 Ligeti Ernő (1891–1944) 249
 Litván György (1929–2006) 297
 Ludwig-Maximilians-Universität, München 265
 Lugos 142
Magyar Kisebbség 249
 Magyar Mérnök és Építész Egylet 47
 Magyar Nemzeti Párt 117, 123–124, 132
 Magyar Nemzeti Tanács 74–75, 77, 80, 162
 Magyar Nemzeti Tanács Kelet-Magyarországi Bizottsága 78–79
 Magyar Népi Szövetség 37
 Magyar Népközösség 303
 Magyar Néppárt 12–13, 16, 115–118, 122–125, 127, 130, 132, 227–228, 231–233, 236, 248, 286
 Magyar Országos Levéltár 265
 Magyar Színészegyesület [Kolozsvár] 147
 Magyar Színház [Kolozsvár] 147
Magyar Szó 192
 Magyar Szövetség 12, 16, 115–117, 122–125, 132, 227–228, 231–233, 242, 251, 286, 294
 Magyar Társadalomtudományi Társaság 44
 Magyarságkutató Csoport 265
 Majláth Gusztáv Károly gróf (1864–1940) 85
 Makkai László (1914–1989) 193, 206
 Makkai Sándor (1890–1951) 183, 188, 194–216, 304
 Makkay Domokos (1896–1975) 127
 Maniu, Iuliu (1873–1953) 17, 22, 150, 226
 Marica, George Em. (1904–1982) 300
 Márki Sándor (1853–1925) 147, 183
 Maros-Torda (vár)megye 101, 214
 Marosvásárhely 13, 142
 Martinuzzi György [Utiešenić, Djordje] (1482–1551) 196
 Mikes Kelemen (1690–1761) 288
 Mikó Imre (1911–1977) 303
 Molnár Gusztáv 206
 Molter Károly (1890–1981) 284
 Móricz Zsigmond (1879–1942) 50
 Nagy György (1938–1998) 25, 39–41, 69–71, 285–287, 294
 S.[ütő] Nagy László (1894–1978) 53, 55, 57
 Nagybánya 79, 180
 Nagyenyed 194
 Nagykároly 180
 Nagyszeben 13, 17, 92, 142
 Nagyvárad 13, 43, 47, 90, 103, 142, 180
Napkelet 119, 121, 128, 132, 139, 144, 147, 229
 Neculcea [román tábornok] 79
 Német Párt (*Deutsche Partei*) 16, 227, 236, 241, 251
 Német-Szász Néptanács (*Deutschesächsischer Volksrat*) 11
 Nemzeti Liberális Párt (*Partidul Național-Liberal*) 20, 132, 146, 226, 236, 238, 251–252
 Nemzeti Parasztpárt (*Partidul Național-Tărănesc*) 240
 Nemzeti Párt 43
 Néppárt (*Partidul Poporului*) 17, 20–22, 146, 149, 226, 238, 251–252
 Népszövetség (*Société des Nations*) 10, 144, 148, 156, 249–251
 Netoliczka, Oskar (1865–1940) 152
 Nicoară, Moise (?-?) 21–22
 Nussbacher, Konrad (1895–1965) 157
Nyugat 44, 57
 Országos Magyar Párt 12–13, 16, 95, 117, 135, 180–182, 183, 185, 198, 231, 242–249, 250, 251–252, 255–256, 260, 266, 278, 292, 298
 Országos Széchényi Könyvtár 265
 Paál Árpád (1880–1944) 44, 85–88, 97–107, 119–121, 124, 127, 130, 132, 137, 146, 224, 228, 232, 236, 242–243, 246, 252, 262, 265–266, 287, 288, 301
 Párizs 117
Pásztortűz 124, 182–183, 195–196, 230, 248
 Petelei István (1852–1910) 288
 Polgári Radikális Párt 77
 Pomogáts Béla 24, 38, 268, 285
Protestáns Szemle 196
 Puşcariu, Sextil (1877–1948) 152, 155–157, 184
 Rákosi [Kremsner] Jenő (1842–1929) 50, 60, 63
 Ravasz László (1882–1975) 188, 195–196, 199, 231, 248
 Református Kollégium [Kolozsvár] 42
 Református Magyar Tanárképző Intézet [Kolozsvár] 183
 Reményik Sándor (1890–1941) 195, 199–201
 Ries István (1885–1950) 206
 Román Nemzeti Párt (*Partidul Național Român*) 16–17, 22, 225–226, 236–241, 252, 255, 271
 Román Nemzeti Tanács (*Consiliul Național Român*) 74–75, 140
 Romániai Németek Szövetsége (*Verband der Deutschen in Rumänien*) 16

Romsics Ignác 265
 Roth, Hans Otto (1890–1953) 16,
 18–19, 21, 227

Sándor József (1853–1945) 252
 Sárréti Sándor 25, 70
 Sas Péter 296
 Schmitt, Carl (1888–1985) 23
 Schullerus, Adolf (1864–1928) 160
 Somló Bódog (1873–1920) 78
 Stockholm 10
 Szabadelvű Párt 43
 Szabédi [Székely] László
 (1907–1959) 39–40, 112, 218
 Szabó Dezső (1879–1945) 91, 95
 Szabó Zsolt 59, 288–289, 295
 Szaloniki 9
 Szászváros 183
 Szatmár megye 253
 Szatmárnémeti 13, 142, 180
 Szeben 12–13
 Szeged 85, 147
 Székely Nemzeti Tanács 85
 Székely Társaságok Szövetsége 44,
 221
 Szekefi Gyula (1883–1955) 248
 Szemplér Ferenc (1906–1978) 39,
 112, 282–283
 Szende Pál (1879–1934) 142
 Szentimrei Jenő (1891–1959) 12,
 15, 19–20, 58–59, 128–129, 132,
 142, 146, 221, 236, 288
 Szociáldemokrata Párt 77
 Sztána 33, 34, 45, 50

Tamási Áron (1897–1966) 281
Tara Noastră 31
Tavaszi 192
 Teleki Pál gróf (1879–1941) 228
 Temesvár 12, 43, 103, 142, 180
Termés 301
 Tisza István (1861–1918) 54

Tolnai Lajos (1837–1902) 288
 Tordai Zádor 33, 35
 Tóth Sándor 179, 292
 Török Zsuzsanna 276
 Tövis 213

Udvarhely vármegye 44, 98, 101,
 104, 119, 214, 224
 Ugron István (1862–1945) 232,
 248
Új Erdély 58–59, 128, 221
 Ungarisches Institut München /
 Münchener Magyar Intézet 266
 Uray Sándor (1878–1969) 206

Vaida Voevod, Alexandru
 (1873–1950) 227, 271
 Válenii de Munte 155
 Vallasek Júlia 280–282
 Váralmás 47
 Varró János (1927–2004) 36, 47,
 51, 53, 59–60, 68
Vasárnap 66, 121, 128, 132, 229,
 236, 296
 Veress Endre (1868–1953) 158
Világ 140
Világosság 37

Wilson, Woodrow Thomas
 (1856–1924) 87, 104, 120, 223

Zágoni István (1887–1959?) 16, 19,
 118–119, 121, 127, 224, 232,
 236, 287
 Zelea [Zelinschi] Codreanu,
 Corneliu (1899–1938) 205
 Zsombolya 180

Tartalomjegyzék

<i>Az alternatívától a kompromisszumig.</i>	
Pillanatkép a 20. század eleji politikai erdélyiség hangulatvilágáról	5
<i>Kulturális kapcsolatok, regionalizmus, szövetkezési kompromisszum.</i>	
Szemponctok a korai transzszilvanizmus vizsgálatához 1918–1928	7
<i>Kós Károly és a Kalotaszeg 1912.</i>	
A 20. századi transzszilvanizmus kezdeteihez	33
<i>„Keleti Svájc” és Erdély 1918–1919.</i>	
A nagyromán állameszme magyar alternatíváinak történetéhez	73
<i>Az elnapolt alternatíva.</i>	
Paál Árpád és az erdélyi magyar autonómia 1919–1920 . . .	97
<i>A korai transzszilvanizmus Románia-képéről</i>	109
<i>Jászi Oszkár, Emil Isac és a dunai kultúrszövetség.</i>	
Egy kudarcba fulladt kompromisszum anatómiájához . . .	139
<i>A hamis alternatíva.</i>	
A két világháború közötti Románia román–magyar–német kapcsolatainak <i>Cultura</i> -modelljéhez .	151
<i>Kristóf György az erdélyiség és a romániaiság keresztjtüzében.</i>	
Adalékok	179

<i>A regionális öntudatosságtól a nemzeti öncélúsáig</i> – és vissza.	
Makkai Sándor transzszilvanizmusáról	193
<i>A megghiúsult kompromisszum.</i>	
A transzszilvanizmus eredete és alakjai az 1920-as években	217
<i>Betakarítás és kitekintés.</i>	
Utószó helyett – tallózás a transzszilvanizmus újabb szakirodalmában	265
<i>Tájékoztató a kötet írásairól</i>	307
<i>Könyvészet</i>	313
Források	314
Szakirodalom	342
<i>Mutató</i>	371

MÚLTUNK KÖNYVEK

A sorozat eddig megjelent kötetei:

*** *Erdély a Históriaban.* Összeállította Bárdi Nándor, 402 p. Válogatás a magyarországi História c. folyóirat erdélyi témájú írásaiból.

Makkai Sándor: *Magunk revíziója.* 134 p. A szerző 1931-ben megjelentetett munkájának új kiadása, Fekete Károly előszavával és Módis László összeállította életműbibliográfiával.

*** *Erdélyi csillagok.* (második sorozat) 247 p. Az 1942-ben megjelentetett portré-tanulmány gyűjtemény új kiadása, Sas Péter előszavával.

Varga E. Árpád: *Erdély etnikai és felekezeti statisztikája I–V.* + Helységnévtár.

I.Tóth Zoltán: *Az erdélyi román nacionalizmus első százada 1697–1792.* A szerző 1946-ban megjelent munkájának új kiadása, Miskolczi Ambrus bevezetőjével és Csatári Dániel életmű-bibliográfiájával. 503 p.

Mikó Imre: *Az erdélyi falu és a nemzetiségi kérdés.* A szerző 1932-ben megjelent munkájának új kiadása, Bárdi Nándor bevezető tanulmányával és életmű-bibliográfiájával. 207 p.

*** *A többség kisebbsége.* Tanulmányok a székelyföldi románok történetéről. Társszerkesztő, Hermann Gusztáv Mihály. A Csík-, Gyergyó-, Kászon-, Uvarhely, Háromszék-i románság betelepédé-

sével és az asszimilációs folyamatokkal foglalkoznak a kötet tanulmányai. 309 p.

*** *Források és stratégiák*. A II. Összehasonlító magyar kisebbségtörténeti szimpózium előadásai. A kötet tematikus blokkjai: Kisebbségpolitikai stratégiák, Helytörténetírás mint kisebbségtörténet, A kisebbségtörténet forrásai. 455 p.

*** *Ellenpontok*. Sajtó alá rendezte és a bevezető tanulmányt írta Tóth Károly Antal, utószó Ara-Kovács Attila, Szócs Géza. Az 1982-ben megjelent erdélyi szamizdat kiadvány 9 számának teljes szövege. 368 p.

Vincze Gábor: *Magyar vagyon román kézen*. Dokumentumok a romániai magyar vállalatok, pénzintézetek második világháború utáni helyzetéről és a magyar-román vagyjonjogi vitáról. 528 p.

*** *A középkori székelység*. Krónikák és oklevelek a középkori székelyekről. (Szerk.: Kordé Zoltán), 320 p.

Oláh Sándor: *Csendes csatatér*. „Ez a könyv szerény kísérlet egy rövid, a köztudatban az erőszakos kollektivizálás időszakaként ismert történeti korszak székelyföldi falusi társadalmi viszonyainak megértésére.” 280 p.

Vogel Sándor: *Európai kisebbségvédelem – Erdélyi nemzetiségpolitikák*. „Az itt közölt írások két nagyobb témakörhöz kapcsolódnak. A tanulmányok egyrészt arra keresik a választ, hogy a közép-európai országok (elsősorban Magyarország és Románia) euro-atlanti integrációjában miként van jelent a kisebbségi problematika. A másik csomópont az erdélyi nemzetiségi illetve kisebbségi politikák alakulása a változó államkeretek között.” (Részlet a szerkesztő előszavából). 272 p.

*** *Erdélyi várostörténeti tanulmányok*. (Szerk.: Pál Judit, Fleisz János) A kötetben közölt tanulmányok a tágabban értelmezett Erdély városfejlődését vizsgálják. 280 p.

L. Balogh Béni: *A magyar-román kapcsolatok 1939–1940-ben és a második bécsi döntés*. „Közel negyven évnyi kényszerű hallgatás után a 80-as évek elejétől Trianon megszűnt Magyarországon tabu-témának lenni... Azóta a magyar olvasó számos feldolgozást vagy dokumentumkötetet is kézbe vehet, amelyek alapján ma már megbízható módon rekonstruálhatja a történeteket.” (Részlet az Bevezetésből). 432 p.

Pál Judit: *Városfejlődés a Székelyföldön*. „A városfejlődés csupán egyik szeletét képezi a Székelyföld sajátos – periférikus helyzetéből adódó – fejlődési problémáinak. Itt érhető azonban tetten, hogy mennyiben voltak képesek a helyi társadalmak a modernizáció kihívásainak megfelelni, hogyan reagáltak erre, milyen technikákat dolgoztak ki.” (Részlet az Bevezetésből). 656 p.

Hermann Gusztáv Mihály: *Náció és nemzet*. A hagyományos székely népi társadalomról, a székelységről a Habsburg uralom berendezkedése és konszolidációja idején, a felvilágosult abszolutizmus székelyföldi következményeiről, a Székelyföld magyar művelődéséről. 304 p.

D. Lőrincz József: *Az átmenet közéleti értékei a mindennapi életben*. „Ez a könyv szándéka szerint azokat az értelmezési kereteket tárgyalja, amelyek az erdélyi magyar kisebbség számára érthetővé tették az átmeneti időszak első éveit. Tézise az, hogy – minden látszat ellenére – a közvélemény-formáló elit csak részben befolyásolta közönsége világ- és jövőképét. Ez ahhoz a paradox helyzethez vezetett, hogy a rendszerváltással fokozatosan kialakuló

ló új „rend” legitim volt ugyan legfőbb elemeiben, de érvényes nem.” 208 p.

Ábrahám Barna: *Az erdélyi románság polgárosodása*. „E könyv témája az erdélyi román polgárosodás a 19. század második felében. A kérdéskör mégoly töredékes bemutatása az utóbbi évtizedekben föllendült modernizáció- és polgárosodás-kutatáshoz kíván hozzájárulni, tekintve, hogy Erdély e vizsgálódások terén meglehetősen elhanyagolt terület...” 484 p.

Gagy József: *A krízis éve a Székelyföldön 1949*. „A politikátörténeti fordulópont Romániában 1948-ban volt. Azonban az ezt követő társadalmi átalakulások helyi szinten 1949-ben indultak el. Nem politikátörténetet, hanem olyan történeti antropológiai elemzést készítettem, amelynek középpontjában a társadalomnak, pontosabban a székelyföldi falusi társadalomnak a hatalom kiterjesztésére adott válaszreakciói állnak.” 272 p.

*** *Autonóm magyarok? Székelyföld változása az „ötvenes” években*. 2001-ben, a Teleki László Intézet kezdeményezésében egy kutatási program indult, a Székelyföld az ötvenes években – Magyar Autonóm Tartomány címmel. E program eredménye ez a tanulmánykötet, amely nemcsak a MAT történetének monográfiája, hanem egy, a kérdéssel a helyi levéltári feltárásokra első ízben támaszkodó, és éppen ezért új adatokat, összefüggéseket bemutató tanulmánykötet. 688 p.

*A kötetek kaphatók a könyvesboltokban,
illetve megrendelhetők a kiadótól:
Pro-Print Könyvkiadó, 530203 - Csíkszereda, Szék u. 141.;
Tel./Fax: 0040 266 314257, office@proprint.ro*

Kiadja a Pro-Print Könyvkiadó
Csikszereda, 2007.
Felelős vezető: Burus Endre igazgató
Műszaki szerkesztő: Botár Emőke

Készült a Tipographic nyomdában.